

SVĚTLO

29. ČÍSLO / XI. ROČNÍK

8 Kč (12 Sk)

20. ČERVENCE 2003

Z obsahu:

Blaženost těch, kdo doufají v Boha

Katecheze Jana Pavla II.
při generální audienci
2. července 2003
- strana 2 -

Příběh

Jana Jendřichovského

Od tvrdého rocku
ke Kristu
- strana 4 -

Růženec a světci Církve

Stefano Maria Manelli
- strana 6 -

Wojtyła z pohledu KGB

- strana 8 -

Leonardo da Vinci - velký falzifikátor?

- strana 9 -

Miloval nás až do krajnosti

W. Danielewicz
- strana 10 -

Blahoslavený Ivan Merz

22. června 2003
prohlásil Jan Pavel II.
za blahoslaveného
dr. Ivana Merze
- strana 11 -

Evoluce, nebo stvoření

- strana 14 -

Co mají vědět křesťané o islámu

- strana 16 -

Blaženost těch, kdo doufají v Boha

Žalm 145, který jsme právě slyšeli, je „aleluja“, první z pěti, které uzavírají celou sbírku Žaltáře. Již hebrejská liturgická tradice používala tento hymnus jako zpěv ranní chvály: ta má svůj vrchol v proklamaci Boží svrchovanosti nad lidskými dějinami. Žalm na konci totiž prohlašuje, že *Hospodin bude vládnout navěky* (v. 10).

Nezlomná víra v Boží dobrotu a věrnost

Z toho vyplývá potěšující pravda: nejsme ponecháni sami sobě, příhody našich dnů neovládá ani chaos, ani osud, události nepředstavují pouhý sled činů zbavených smyslu a cíle. Z tohoto přesvědčení vyplývá opravdové a nejvlastnější vyznání víry v Boha, vykonané slavnostně určitým druhem litanie, v níž se vyhlašují přívlastky lásky a dobroty, které jsou mu vlastní (srov. v. 6-9).

Bůh je stvořitel nebe a země, je věrný strážce smlouvy, která ho váže s jeho lidem, je to ON, kdo zajišťuje spravedlnost vůči utlačovaným, dává chléb, který zachovává hladovějící, a osvobozuje vězně. Je to ON, kdo otevírá oči slepým, pozvedá toho, kdo upadl, miluje spravedlivé, ochraňuje cizince, podporuje sirotka a vdovu. Je to ON, kdo maří cestu bezbožných a svrchovaně vládne nad všemi bytostmi a všemi časy.

Je to dvanáct teologických výroků, které svým dokonalým počtem chtějí vyjádřit plnost a dokonalost Božího jednání. Hospodin není vládce, který je daleko od svých tvorů, nýbrž je zapojen do jejich dějin jakožto ten, kdo proboují spravedlnost, staví se na stranu těch nejposlednějších – obětí, utlačovaných, nešťastných.

Na koho se spolehnout?

Člověk tedy stojí tváří v tvář dvěma zásadním protikladným možnostem: na jedné straně je

to pokušení *důvěřovat v mocné* (srov. v. 3). Tak si člověk osvojuje kritéria inspirovaná špatností, egoismem a pýchou. Ve skutečnosti je to kluzká a klamná cesta, *je to stezka křivolaká a cesta nakloněná* (srov. Př 2,15), která ústí do zoufalství.

Žalmista nám totiž připomíná, že člověk je bytost křehká a smrtelná, jak to říká samo slovo „adam“, které hebrejsky připomíná zemi, hmotu, prach. Člověk – opakuje Bible často – se podobá paláci, který rozpraská (srov. Kaz 12,1-7), pa-

vučině, kterou může vítr strhnout (srov. Job 8,14), stéblu trávy, která ráno zazelená a večer vadne (srov. Ž 89,5-6; 102; 15-16). Když smrt nad ním zpečetí jeho osud, všechny jeho plány se zhroutí a on se opět stane prachem: *Vrací se do své*

půdy, když vyjde jeho dech, tehdy se zhatí všechny jeho plány (Ž 145,4).

Jednat jako ON

Před člověkem je totiž ještě jiná možnost a tu Žalmista vyzvedává jakožto blaženost: *Štast-*

ný, komu pomáhá Bůh Jakubův, kdo doufá v Hospodina, svého Boha (v. 5). To je cesta důvěry ve věčného a věrného Boha. Amen, hebrejské slovo víry, znamená opřít se o neotřesitelnou jistotu – Hospodina, o jeho věrnost, o jeho nekonečnou moc. Ale především to znamená sdílet s ním jeho záměry, jak je vyznání víry a chvály, které popisujeme, vynáší na světlo. Je nutno žít v sepětí s Boží vůlí, nabídnout chléb hladovým, navštěvovat uvězněné, podporovat a posilovat nemocné, bránit a přijímat cizince, věnovat se chudým a ubohým. Je to prakticky stejný duch jako v Blahoslavenstvích; je třeba se rozhodnout pro onen návrh lásky, který nás nakonec zachrání z tohoto života a bude pak předmětem naší zkoušky při konečném soudu, který zpečetí dějiny. Budeme tedy souzeni za rozhodnutí sloužit Kristu v hladovém, žízňovém, v tulákoví, v nahém, nemocném a uvězněném. *Co koliv jste udělali jednomu z těchto mých nejmenších bratří, mně jste udělali* (Mt 25,40), tak to vysloví Pán.

Uzavřeme naši meditaci nad žalmem 145 zmínkou o úvaze, kterou nám nabízí podnětná křesťanská tradice.

Origenes, velký spisovatel třetího století, když dospěl k 7. verši žalmu, který říká: *On dává chléb lačným, Hospodin vysvobozuje vězně*, vyvozuje z toho implicitní souvislost s Eucharistií: „Máme hlad po Kristu, a on je sám tím, kdo dává chléb z nebe. *Chléb náš vezdejší dej nám dnes*. Ti, kteří takto mluví, jsou vyhladovělí; ti, kteří cítí, že potřebují chléb, mají hlad.“ A tento hlad plně sytí eucharistická svátost, ve které se člověk sytí Tělem a Krví Kristovou (srov. Origene – Gerolamo, 74 omlie sul libro dei Salmi, Milán, 1993, s. 526-527).

L'Osservatore Romano
3. července 2003

EDITORIAL

Právě uprostřed doby letních prázdnin a dovolených nám kratičké evangelium vypráví o Ježíšově starostlivosti, aby ti, kteří v jeho službách nesou břemeno dne i horka, nacházeli také potřebné osvětlení a odpočinek. Nejen těla, ale i duše se zmocňuje časem únava. Únava je varovný signál, který upozorňuje, že se blíží kritický stav vyčerpání sil. Jestliže takovou výstrahu přehlédneme, může to mít neblahé následky. Obnova tělesných sil pravidelným přijímáním potravy se stala samozřejmostí. Stejnou samozřejmostí je dovolená na zotavenou. Ovšem námaha, kterou vynakládá naše duše, vyžaduje, aby bylo o ni neměně pravidelně pečováno.

Lidé, kteří se ocitli i dlouhodobě v extrémních podmínkách útlaku a osamocení, kdy byli zbaveni všech zdrojů přirozené radosti, pocítí tento hlad a únavu duše obzvláště naléhavě. Jakou občerstvující posilou bylo pro ně každé setkání s Pánem! Naše duše však může strádat hlady stejně, ne-li více i v podmínkách svobodného života se všemi jeho radostmi i starostmi. Je-li její „únava“ přehlušena a překryta jinými pocity, které přináší každodenní kolotoč, neznamená to, že je menší a méně nebezpečná. Naše duše nutně potřebuje svou každodenní stravu i pravidelnou „dovolenou na zotavení“, aby se mohla v ústraní setkat se svým Pánem.

Pokračování na str. 19

Potřeba samoty

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle

Shromáždím zbytky svého stáda

Pán Ježíš dnes čeká na návrat svých apoštolů. Nejsi jeden z těch, které také očekává? Připoj se k těm, kteří jdou za ním na smluvené místo. Učedníci končí svou první evangelizační misi a jsou plni neobyčejných zážitků. Ptej se jich, a oni ti potvrdí, jak dobré je uvěřit Pánu a zcela se zasvětit jeho službě, jak dobrý je to pocit, rozdávat potřebným a hledajícím v plné důvěře v Ježíšovo slovo jeho pravdu a jeho dary, *zdarma rozdávat, co zdarma obdrželi* ⁽¹⁾. Zeptej se jich, zda jim něco nescházelo, když putovali bez mošny a bez náhradního pláště.

Po splnění svého úkolu cítí velkou potřebu být opět u toho, pro kterého s takovým nadšením pracovali. Mají mu skládat počet ze všeho, co vykonali, a vyprosit si nové světlo k další práci. Pozoruj je, s jakou úctou a vděčností mu vyprávějí o své první evangelizaci. Svěřují se mu se vším, se svými úspěchy i nezdary, hovoří o svém svatém nadšení a odvaze i o lidské ochablosti. Jejich upřímná sebekritika je pro tebe návodem správného zpytování svědomí.

Všimni si však také, s jakou trpělivou pozorností sleduje Ježíš každé jejich slovo. Není jeho laskavý zájem pro ně radostnou odměnou za vynaloženou námahu? Čerpej z toho důvěru a povzbuzení. Myšlenka na Ježíše, který o své věrné projevuje takový upřímný zájem, je zdrojem velké odvahy. Pán je pramenem dobroty a obnovující milosti. V moři jeho milosrdenství se ztrácí všechna lidská slabost a bída.

Usedni také k Pánovým nohám a upřímně se mu zpovídej. Má pro tebe dostatek času, aby tě vyslechl. Vyprávěj mu o svém životě, o svých vítězstvích i nezdarech, o nadějích i malomyslnosti. Představ mu svou duši, svou nepoddajnou vůli, svou přecitlivělost k sobě a necitelnost k druhým, svou opovážlivost i zbabělost. Nic neskrývej před tím, který jediný tě může uzdravit.

Pojďte do ústraní na pusté místo a trochu si odpočiňte. Uvažuj o tomto pozvání. Pojďte, říká jim, ještě na vás čeká mnoho další práce. Dopřejte si alespoň malý odpočinek. Odejďme do samoty, kam nemají přístup jiní lidé ani věci, daleko od každodenního shonu a starostí. Ve shonu nelze nic řádně vykonat. Aby duše získala opět smíření, klid, světlo a sílu, musí se uchýlit do samoty, kde k ní Bůh promlouvá a zahrnuje ji svými da-

ry. Pros Ježíše, aby tě vzal také s sebou. Cestou mu děkuj za všechny duše, které si povolal a oddělil od zástupu, aby s ním stále pobývaly v důvěrné společnosti. Tyto jeho duše v ústraní jsou velkým požehnáním pro svět i pro tebe.

Ani ty se neboj samoty a ústraní. To není místo, kde bys zůstal sám. Ježíš ti chce v tichosti a usebrání sdělit důvěrně, co bude dále ku prospěchu tobě i těm, za kterými tě chce opět poslat – to je starostlivost a láska. Ti, kdo se milují, jsou rádi spolu sami. Setrvej s Pánem, i když se ti chvíli zdá, že oba jen mlčíte. Je to ticho, které vrací pravý smysl a pravou hodnotu všemu tomu, co bylo i co přijde, neboť uprostřed pracovního shonu ji snadno přehlídíš. Nesnaž se zkracovat čas modlitby v ústraní, kde Pán *občerstvuje tvou duši a vede tě po správných cestách* ⁽²⁾.

Uspořádej svůj program tak, aby tvoje každodenní modlitba byla opravdovým bytím v ústraní s tvým Pánem, abys mohl prožívat kouzlo důvěrného styku s ním. Nezvykl sis příliš oddělovat modlitbu a práci? Odcházej za každou prací jakožto na místo, kam tě posílá Ježíš, a pak se k němu opět vrať jako dnes jeho učedníci. Při práci pamatuj na Ježíše a v modlitbě mu vypravuj o své práci. Tak budeš stále s ním a v něm.

Je ještě další důvod, proč tě Pán volá k sobě do samoty. Ví, že potřebuješ sílu, proto *prostírá pro tebe stůl* ⁽³⁾, na kterém ti předkládá jako pokrm sám sebe. Važ si této jeho starostlivé péče. Čím více přijímáš úkolů a lidí, kteří přicházejí a odcházejí, tím více potřebuješ, aby ses mohl vždy včas a v klidu posílit. Pravidelné důvěrné setkání s Ježíšem je nezbytné, abys nakonec neutonul vysílen v přemíře aktivity. Tvoje činnost není cílem. Cíl je v Ježíši. Neboj se, že ti bude chybět čas, který jsi strávil s ním *na jeho svěžích pastvinách* ⁽⁴⁾. Bez něho tak jako tak nikoho neobdaruješ, nepotěšíš, neuzdravíš ani neočistíš. Budeš-li pracovat na svou pěst, staneš se pastýřem, který *nepase, ale ničí a rozptyluje*. Kdykoliv tě v této samotě s Pánem obtěžuje netrpělivé nutkání, že už to stačí a že už musíš jít, je to neklamně znamení, že jsi ještě neobčerstvil náležitě svou duši. Setrvej proto u něj, až se zcela uklidníš, abys mohl slyšet, kam a ke komu tě svým jménem posílá, abys mohl vykročit v naprosté důvěře, že ON je tvůj Pastýř, se kterým nic nepostrádáš, neboť jeho *přízeň tě provází po všechny dny tvého života* ⁽⁵⁾.

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ srov. Mt 10,8; ⁽²⁾ srov. resp. žalm 23;

⁽³⁾ srov. tamt.; ⁽⁴⁾ srov. tamt.; ⁽⁵⁾ srov. tamt.

Liturgická čtení

1. čtení – Jer 23,1-6

„Běda pastýřům, kteří ničí a rozptylují stádo, které pasu,“ praví Hospodin.

Proto praví Hospodin, Bůh Izraele, o pastýřích, kteří pasou můj lid:

„Vy jste rozptýlili mé stádo a rozehnali jste ho, nestarali jste se o ně; proto já se postarám o vás pro špatnost vašich skutků,“ praví Hospodin. „Já sám shromáždím zbytky svého stáda ze všech zemí, kam jsem ho vyhnal, a přivedu je nazpět na jejich luhy, porostou a rozmnoží se. Vzbudím nad nimi pastýře, kteří je budou pást, nebudou se již bát ani strachovat, už se neztratí,“ praví Hospodin.

„Hle, blíží se dni,“ praví Hospodin, „kdy vzbudím Davidovi zákonitý výhonek, krále, který bude panovat moudře a konat právo a spravedlnost na zemi. Za jeho dnů dojde Juda spásy a Izrael bude bydlet v bezpečí. To je jméno, kterým ho budou nazývat: ‚Hospodin je naše spravedlnost.‘“

2. čtení – Ef 2,13-18

Bratři! Protože jste nyní spojeni s Kristem Ježíšem, vy, kteří jste kdysi byli vzdálení, stali jste se blízkými Kristovou krví. Jen on je náš pokoj: obě dvě části (židy i pohany) spojil vjedno a zboural přehradu, která je dělila – když na svém těle zrušil příčinu nepřátelství, která záležela v Zákoně s jeho příkazy a ustanoveními. Tak vytvořil ve své osobě z těchto dvou částí jediného nového člověka, a tím zjednal pokoj a křížem usmířil obě strany s Bohem v jednom těle, aby tak sám na sobě udělal konec onomu nepřátelství.

A pak přišel a zvěstoval pokoj vám, kteří jste byli daleko, i těm, kteří byli blízko, neboť skrze něho máme my i vy přístup k Otci v jednom Duchu.

Evangelium – Mk 6,30-34

Apoštolové se shromáždili u Ježíše a vypravovali mu všechno, co dělali a učili. Řekl jim: „Pojďte i vy někde na opuštěné místo a trochu si odpočiňte.“ Pořád totiž přicházelo a odcházelo tolik lidí, že neměli čas se najíst.

Odjeli tedy lodí na opuštěné místo, aby tam byli sami. Mnozí je viděli odjíždět a poznali jejich úmysl. Ze všech měst se tam pěšky sběhli a byli tam před nimi.

Když (Ježíš) vystoupil, uviděl velký zástup a bylo mu jich líto, protože byli jako ovce bez pastýře; a začal je poučovat o mnoha věcech.

Příběh Jana Jendřichovského

Od tvrdého rocku ke Kristu

Heavy metal, punk - rock, Sex Pistols, Iron Maiden..., všechno pojmy z rockové scény, které jsem poznala, když mi mladý Slovák vyprávěl o svém mládí. Kdysi se totiž snažil najít v tomto druhu hudby své štěstí. Dnes je ovšem tento sympatický mladý muž Kristův misionář. Chci vám vyprávět o jeho neobyčejném životě.

Jan se narodil v roce 1971 na Moravě. Když mu byl jeden rok, přestěhovali se jeho rodiče na Slovensko. Byli to katolíci a oba pracovali jako chemici.

Za komunistické éry bylo totiž jasné, že je lepší následovat Boha než komunismus, a musel rezignovat na svou kariéru. Jan tak měl již jako dítě příklad pevné víry. Jako pětiletý věděl, co je to věčný život, a vyvodil z toho závěr, že by bylo nejlepší stát se knězem. Není však divu, že ho tato myšlenka zanedlouho opustila. Radovánky a zábavy nabyly vrchu. A přece si vzpomíná na jednu svatou zpověď v dětství, od které odcházel s velkou radostí, dokonce tak velkou, že se toho téměř polekal. Uvědomoval si také, že na Církvi musí být mnoho dobrého, když se staví proti komunismu.

V 17 letech objevil novou fascinaci: rockovou hudbu, zvláště heavy metal. Se svým mladším bratrem a kamarády založil rockovou kapelu. Jan, který byl zatím spíše zdrženlivý, ostýchavý a s obtížemi se projevoval na veřejnosti, očekával, že tato vypjatá hudba mu přinese osvobození. S basovou kytarou na rameni se chce stát silným, veselým, zajímavým a atraktivním mužem.

Stane se ve skupině také zpěvákem. Má však ze zpívání před publikem strach, protože nemá vynikající hlas a je si toho vědom. Proto se před každým vystoupením musí napít na kuráž. Alkohol vůbec nabývá stále více na významu. I jiné výstřelky jsou na denním pořádku, protože poselství, kte-

ré rocková hudba přináší, je toto: Žij, jak se ti líbí, výstředně, ber si vše, co potřebuješ, především děvčata, všechno, co ti působí rozkoš, potěšení a zábavu. O následky se nestarej, nemysli na zítřek.

Dnes již Jan ví, že tento myšlenkový svět je všechno, jen ne zábava. „Mladí hledají v této hudbě sílu, uvolnění a útěchu. Domnívají se, že tento životní způsob vede k úspěchu. Ale hudba, kterou se dávají často celé hodiny strhávat takřka jako meditací, činí člověka agresivním a nakonec vede k bezútěšnosti. Heslo punk-rocku je: ‚no futur - žádná budoucnost‘. A takovým se také skutečně stal můj život.“

Po gymnáziu začal studovat informatiku na elektrotechnické fakultě, ale bez cíle, že by se jednou věnoval nějakému stá-

terou hudba vyvolává, neušetří ani rodiče. Stále častěji jsou doma hádky.

Ačkoliv se Jan nezajímá o vīru a je zcela lhostejný ke křesťanskému myšlenkovému světu, chodí jako dříve v neděli do kostela. Zůstává tak rozpolcený, protože pro správného rockera je i kousek kostela příliš. I myšlenka na povolání se někdy vrací, ale on ji zahání, protože čistota, chudoba a poslušnost, to není pro něho.

A tak setrvává u heavy metalu a satanské hudby, takové jakou produkují „Sex Pistols“ a okultní skupina „Halloween“. Mladá skupina se tomu všemu přizpůsobuje a píše dokonce své vlastní texty jako „Duch sebevraha“, „Hymna ztracené existence“. Hoši si myslí, že to všechno je jen zábava.

Jan uvažuje: „Ta hudba mate a svádí mladé lidi. Skupina Iron Maiden zpívá něco o sedmi cestách k úspěchu, k sedmi smrtelným hříchům. Stále více se opěvuje a umělecky přikrášluje sebevražda. Mladí lidé tomu nevěnují plnou pozornost, opakují slova, zahrávají si s duchy a nepozorují, jak se jim otevírají. Dábel se raduje, když se kolem něho tančí. Ale není to žádný špás. Je to nebezpečné, ovlivňuje to silně duchovní život.“

Dnes již ví, o čem mluví. Podobně jako u jiných se i u něj dostavily deprese a nebyl schopen se pro nic rozhodnout. (Neznamená to, že by každý druh rocku byl takto ovlivněn ďáblem, ale je nutné na tento výstřední sklon poukázat.)

Jan již ví, že může děkovat nejen svému studiu matematiky, ale také modlitbě svých rodičů a křesťanský orientovaných přátel z dřívější doby. S těmi zajednou dokonce do Prahy na Taizé. Líbí se mu zde, i když raději sáhne po sklenice, než aby se s druhými modlil. A přece začíná, i když váhavě, opět s modlitbou. Když má před velkou zkouškou, odkládá na čas kytaru, vyhýbá se alkoholu a soustřeďuje se na učení. Ale nedokáže se osvobodit od tohoto agresivního a negativního životního způsobu, který ho stahuje ze správné cesty.

Jednou ho na univerzitě přepadne kladná myšlenka: Staneš se jednou softwarovým inženýrem a to bude dobré. Hluboce v nitru si uvědomuje, že jeho životní způsob je zcestný, že Bůh s ním má větší záměry. A na rozdíl od svých přátel, z nichž mnozí utonou v drogách a potřebují lékařskou pomoc, složí státní zkoušku a dostane diplom inženýra.

Odloučí se od své přítelkyně. Myslí si, že by měla být katolička. A opravdu, jednu takovou najde, ale radost netrvá dlouhou. Jeho zklamání je velké. To má být Boží podpora jeho plánům?

Přátelé ho přemluví, aby šel na exercicie. Nejráději by znovu utekl pryč. Nakonec jde přece ke zpovědi a prožije své první obrácení. Je z toho šťastný, plný energie a cítí, že jeho víra posílila. Je Ježíš opravdu jeho zachránce? Konečně zjišťuje stále více sám na sobě, že štěstí se nedá najít v rockové hudbě.

Ale jak později zjišťuje, toto jeho první obrácení je příliš jednostranné a nesené pomíjivými pocity, nejde do hloubky a jeho povolání, které se ohlásilo tichým hlasem, zase mizí. Co tomu řeknou jeho rockoví přátelé? Je mu také zatěžko rozhodnout se pro tak náročnou cestu. Od své babičky dostane obraz Božího Milosrdenství a přilepí si ho na svou tašku. Ať to všichni vi-

Jan Jendřichovský

lému zaměstnání. Rodiče kvůli tomuto životnímu stylu svého syna velice strádali. Přesto otec dovolil skupině, aby hrála v jejich domě. Snažil se tak mít oba své syny více na očích, především při návratech z alkoholických výstřelků. Ale agrese,

dí. Od této chvíle se věnuje několika věcem najednou: studiu, práci, rocku, ale také přemýšlení o křesťanské víře.

Ale Bůh se nedá odradit. Jan se účastní mariánských exercicií s P. Zovkem. Poprvé od dob dětství se modlí růženec a zalíbí se mu to. V jeho hlavě se rodí nová myšlenka: Má si přečíst knihu proroka Jonáše. Neví už, odkud se ten nápad během exercicií vzal. Nicméně tuší, že tato četba by mohla ovlivnit jeho život. Doma prosí matku, aby to udělala za něho.

„Vy jste si opravdu nedůvěřovali?“ zeptala jsem se. „Ne. Bylo pro mě už dost otřesné poslouchat matku, která mi předčítala.“

Cítí zřetelně, jak i k němu přichází Boží slovo, aby se vydal na cestu jako Jonáš. A stejně jako Jonáš utekl. Je to těžký okamžik jeho života. „Bůh mě Písmem svatým zasáhl do srdce a já jsem poznal, že jsem dlouhý čas odhazoval všechno, co mi Bůh nabízel. Náhle jsem viděl, jak drahocenné je povolání.“

Ačkoliv matka zakončila vyprávění slovy: „Bůh je nekonečně milosrdný,“ Jan je do hloubi duše otřesen. A dostavuje se největší pokušení jeho života – myšlenka, že Bůh mi nikdy nebude moci odpustit. Příliš často, příliš dlouho odmítal jeho nabídky, zahrabával se do bezcennosti a promarnil svůj čas. Je přesvědčen o tom, že ztratil své povolání. Jeho život ztratil smysl. Nejlépe by bylo ho odhodit.

V dalším období ho pronásledují deprese a myšlenky na sebevraždu. Snaží se sice proti nim bojovat, ale Satan se mu stále snaží zabránit uposlechnout dobré posly a jít za svým povoláním. Jednoho dne při jízdě autem jsou sebevražedné myšlenky obzvláště silné. Má udělat tento krok? Zasune kazetu do přehrávače a ozve se Vivaldiho hudba, tak nevýslovně krásná, že chytá za srdce, a on se sebevražedné myšlenky vzdává. Je to hudba, která mu pomohla zvítě-

zit v jeho boji proti sebevraždě. Ne, neodhodí svůj život, i když neví, co má dál dělat.

Teprve později se doví, že i Vivaldi byl kněz, „Il prete rosso,“ protože Vivaldi byl rusovlasý. Jak je to krásné, že křesťanská hudba může nést své poselství i přes staletí, že se mohl stát takový zázrak!

Ale Jan stále ještě nedosáhl míru, jeho deprese ještě nezmizely. Nechce je však překonávat pomocí léků, nýbrž modlitbou. Ustavivně prosí Boha, aby mu dal ještě šanci. A skutečně: Bůh mu ukazuje cestu, po které má jít.

Po čtyřech měsících velké nejistoty potká členy Miles Jesu, společenství pro laický apoštolát. Mladí lidé na Jana hluboce zapůsobí tím, jak vydávají svědectví, jak znají Bibli, jsou mariánští a věrní papeži, což mu dříve bylo spíše lhostejné.

Rychle se rozhodne a prosí o přijetí. Odpovědní představení jsou nejdříve překvapeni jeho záměrem. Mladý muž je ještě stále oblečen jako rocker, má dlouhé vlasy a nezná modlitby.

Ale když jim Jan vypravuje svůj životní příběh a vysvětluje, že to je nyní pro něho šance, o kterou prosil Boha, nakonec ho přijmou.

Mladý muž vykoná životní zpověď a tři dny se noří do modlitby v Deníku sestry Faustyny a do růžence Božího milosrdenství. Nyní konečně dospěl k přesvědčení, že Bůh mu odpustil. Protože Boží milosrdenství je mnohem větší než všechny hříchy, kterých se on, Jan, mohl dopustit. Při exerciciích k rozlišování povolání řekne konečně své ANO k Boží vůli.

Zeptala jsem ho, co si pod tím tehdy představoval. „Chtěl jsem ve svém životě usilovat o to, abych se ve všem bezpodmínečně podřídil Boží vůli. Nevěděl jsem sice, zda vydržím. Ale chtěl jsem nasadit všechny síly, abych se od něho nechal vést, vzdal se své vůle a následoval jeho vůli, bez ohledu na

to, co přijde. Není třeba mít žádné supernadání. Odevzdal jsem Ježíši své slabosti. Tím lépe mě Ježíš může vést.“

„Ale každodenní život zpočátku nebyl zdaleka tak jednoduchý,“ říká s úsměvem. „Nebyl jsem zvyklý na tolik modliteb. Dříve jsem neměl pro Boha vůbec čas. A pak to vstávání v pět hodin! Celý průběh dne byl pro mě zcela nový. Ale teprve tento život v Miles Jesu byl pro mě skutečným obrácením. Nyní jsem mohl začít skutečně s Ježíšem. A to byla pro mě velká radost,“ rozzářeně vypravuje.

„Život v komunitě, rozhovory s bratřími, četba Bible a katechismus, to mi pomáhalo lépe poznat Ježíše a Církev. Byl to úplný zlom v mém dosavadním životě. Teprve Ježíš mě osvobodil od satanské hudby a od deprese, a to zcela bez medikamentů.“

Společný život ve společenství bratří a sester v komunitě mu ukazuje, že je možné zacházet s lidmi jinak, než jak je to běžné ve společnosti rockových příznivců, především pokud jde o vztah k ženám. Zde jsou vztahy poznamenány čistotou, radostí a nevinností. Takřka si netroufám o těchto pojmech psát, dnes jsou předmětem zesměšňování a přímo vysmívání. A přece, jak je to krásné, když lidé mohou prožívat takovou zkušenost.

Jan s velkým zanícením pokračuje: „Mnoho lidí si myslí, že život v katolickém společenství musí probíhat jako ve vězení, bez radosti, jen v pokání a smutku. Ale je tomu právě naopak! Teprve zde jsem našel pravou radost a svobodu a získal jsem navíc k tomu tak obdivuhodnou rodinu.“

Již záhy přejímá Jan činnosti, při kterých může druhým prokazovat dobro, třeba pomáhat bezdomovcům. To ho naučí, že jsou lidé, kteří mají větší problémy a že se nevyplatí zabývat se stále jen svými starostmi. Naučí se druhé milovat a žít pro ně.

Se zářícím úsměvem pokračuje ve svém vyprávění: „Začala pak doba sblížení s milosrdným Ježíšem; a já jsem si přitom myslel, že jsem ztratil své povolání. Nyní jsem je znovu našel. Není tomu dávno, co jsem si myslel, že můj život nestojí za nic, a přece jsem nyní prožíval milost a lásku.“

Při vstupu do komunity si Jan myslel, že už nikdy nezasedne k počítači. Ale brzy dostal úkol, aby jako softwarový inženýr pracoval v normálním zaměstnání. Může využít svůj talent a přitom misijně působit. Česká komunita ho poslala na jeden rok do společenství ve Římu. Zde se musel naučit německy. Počátky byly těžké a nebylo snadné najít práci.

Konečně se mu to podařilo; jeho vedoucím se stal člověk, který před deseti lety vystoupil z Církve. A tento nový pracovník, o kterém se ví, že je to angažovaný katolík, ho zajímá. Od tohoto mladého muže, který se mu zdá tak upřímný, by se chtěl nyní něco dovědět o víře a o Církvi. Po dlouhých a intenzivních rozhovorech se nadřizovaný nakonec rozhodne k návratu do Církve. Jan září radostí: „To byla Boží milost. Nechtěl jsem už pracovat na počítači a byl bych raději zůstal v Česku!“

V Jubilejním roce 2000 složil v Římě své sliby. Slibuje chudobu, čistotu a poslušnost a zasvěcuje se zcela Bohu a Neposkvrněnému Srdci Panny Marie.

Chtěla bych se dovědět něco více o Miles Jesu a o jejich poslání. „Pater Duran, Američan a zakladatel Miles Jesu, měl v dění o laicích, kteří byli hluboce zakořeněni v náboženském životě a spojení s Bohem a láskou k bližním. Měli se zcela zasazovat o to, aby se svět změnil v Kristu, a to v různých povoláních, např. mezi vězni, v nemocnicích a sirotčincích. Náš příklad má pro lidi představovat výzvu, aby sami vedli křesťanský život.“ Vlastně to platí pro nás všechny, pomyslím si mimoděk.

Růženec a světci Církve

Abychom prohloubili svou zbožnost pomocí svatého růžence, velmi nám mohou pomoci příklady světců a světic.

Jan pokračuje: „Již více než čtyři roky pracuji ve Vídni jako počítačový odborník, snažím se získat přátele, pak zůstat jejich přítelem a přivést je k Ježíši. Mnoho mých spolupracovníků nezná Boha, mají předsudky proti Církvi, vědí o ní jen to, co slyšeli z médií. Mnozí nevědí, že jsem misionář. Znají mě jako spolupracovníka nebo přítele.“

Když si Jan všimne, že se někdo zajímá o něco jiného než o peníze, ženy a kariéru, snadno naváže rozhovor třeba i o Bohu. Vánoce nebo Velikonoce jsou dobrou příležitostí. Někdo projeví zájem a Jan využije příležitost, aby hovořil o Bohu.

Jan uvazuje: „Je mi stále jasnější, že mám být na svém místě pro druhé lidi. Mnoho mých spolupracovníků by se nikdy nedovědělo nic o Ježíši a jeho Církvi. Protože nezajdou do kostela, jsem pro ně jedinou příležitostí potkat Ježíše.“

Jednou pozval kolegy na přednášku o Turinském plátně. Poprvé jich přišlo málo, ale podruhé už jich bylo více. Vznikl tak kroužek lidí, kteří se setkávají pravidelně. Je mezi nimi i jeden hinduista, jeden agnostik a několik takových, kteří stojí opodál. Všichni projevují zájem dovědět se více o Ježíši a katolické církvi.

Na závěr říká Jan Jendřichovský, a myslí přitom především na mladé: „Bůh má s každým svůj plán. Mladí lidé by to měli vědět, připravovat se na to, modlit se o to, poslouchat své rodiče a budovat svůj osobní vztah k Ježíši Kristu jako k nejlepšímu příteli. To nejlepší, co můžeme udělat, je odevzdat své talenty a své konání Bohu.“

Pak se Bůh postará, jak Jan denně zakouší, o výsledek našeho úsilí. Kdo může vědět lépe než on, co je nám ku prospěchu?

*Z Vision 2000 - 3/2003
přeložil-lš*

Milovat růženec tak, jak ho milovali svatí! Svatý Pius X. říkal: „*Po mši svaté není účinnější modlitby než svatý růženec.*“ Pravdu těchto slov nám dosvědčují svatí, kteří se modlili růženec se svatým zápallem a vroucím citem.

Co říci, když pomyslíme na Pannu Marii, která se zjevila v Lurdech a ve Fatimě s růžencem v ruce? I ona probírala jeho perly, když se Bernadetta modlila tiše Ave Maria. Ve Fatimě při každém zjevení prikazovala každodenní modlitbu růžence za spásu světa.

Berme i my růženec do rukou, jak nám to doporučil papež Pavel VI. Napodobujme příklad papeže Jana Pavla II., který řekl o růženci, že je to „*moje preferovaná modlitba*“, a modlí se ho všude a za všech okolností.

Růženec je záruka spásy. Je to pramen milostí. Je to kytice růží, které voní nebem. Papež Lev XIII. říká, že již sám název - růženec - chce vyjádřit „*současně vůni růží a milost věnců.*“ Je to jméno, které je nejpřihodnější, aby vyjádřilo přímou úctu k té, kterou pozdravujeme jako Růži tajemnou a která je ozdobena korunou z hvězd, uctívána jako Královna vesmíru. Zdá se, jako by růženec symbolizoval také přání radosti a milostí, které Maria nabízí věřícím.“

S vírou a láskou, s důvěrou a vděčností nedovolme, aby v našem životě chyběla „*dokonalá modlitba*“ (Pavel VI.), ale snažme se modlit denně alespoň pět desátek a opakujme tak padesátkrát *Zdravas Maria, milostiplná, Pán s tebou. Požehnaná ty mezi ženami a požehnaný plod života tvého Ježíš.*

Svatá Maria, Matko Boží, pros za nás hříšné nyní i v hodinu smrti naší. Amen.

„**Jakoukoliv věc**“

Vypráví se o svatém Piu X., že jednoho dne během audience mu byl představen jeden chlapec s růžencem na krku. Sv. Pius X. se na něho podíval a řekl: „*Chlapče, když si chce vroucně vyprosít jakoukoliv věc... vždy s růžencem!*“

Tato prostá slova nám dávají ihned pochopit hodnotu svatého růžence v jeho nejširším významu: „*jakoukoliv věc... vždy s růžencem.*“ Milosti, útěchy, obrácení a posvěcení, pomoc a oporu, posilu a útěchu, zkrát-

v rukou Svaté Panny... Růženec stoupá jako kadidlový dým k nám Všemohoucího. Maria ho ihned posílá zpět jako blahodárny lék, který pak uzdravuje srdce.

Od dob svatého Dominika až do našich dnů nám dějiny svatosti ukazují, že požehnaná modlitba svatého růžence je vynikající nástroj milosti, nejučinnější prostředek k duchovnímu povznese- ní, vzácný pokrm vnitřního života, *Jakubův žebřík*, jak říkal sluha Boží P. Hanibal Di Francia, po kterém vystupují naše modlitby a sestupují milosti.

Růženec je Mariin dar. Svatý Vincenc z Pauly ho nazýval *breviářem pro laiky* a kardinál Schuster *lidovým žaltářem.*

V růženci nám Maria dává sebe samu: její život, její skutky, její privilegia, všechny její milosti a její zásluhy jsou obsaženy v patnácti obrazech z evangelia, které se předkládají našemu rozjímání a jsou spojeny rytmickým a líbezným opakováním *Zdravas Maria.*

Papežové a svatyně

Je mnoho papežů, kteří milovali růženec jako Mariin dar, vyzvedávali ho a doporučovali celé Církvi a obdarili ho četnými odpustky. Jedním z nich je Lev XIII., který si vysloužil titul *růžencový papež.* Svatý Pius X. nazval růženec *modlitbou par excellence.*

Sluha Boží Pius XII. obdivuhodným způsobem vyjádřil hodnotu a krásu svatého růžence, když ho nazval *souhrnem večerní oběti, věncem růží, hymnou chvály, modlitbou rodiny, souhrnem křesťanského života, jistou zárukou přízně nebes, zárukou v očekávání spásy.*

ka *jakoukoliv věc*, dobrou a svatou, můžeme dosáhnout se svatým růžencem.

Svatá Terezička nás ujišťuje, že *s růžencem můžeme obdržet všechno.* A připojuje krásné vysvětlení: „*Podle jednoho zbožného obrazu je to dlouhý řetěz, který spojuje nebe a zemi; jeden jeho konec je v našich rukou a druhý*

Papežských encyklik, bul, dekretů, dokumentů, které pojednávají o růženci, je úhrnem několik set. Růženec je nyní opravdu, jak říká Pavel VI., *modlitba Církve*. A tentýž papež u příležitosti 400. výročí encykliky Pia V. o růženci (*Consueverunt Romani Pontifices*), vydal 7. října 1969 svou apoštolskou exhortaci a doporučil horoucími slovy křesťanskému lidu, aby vzal do rukou požehnaný růženec, který, bohužel, bývá tak často odkládán stranou, a prosil Matku všech milostí, aby přišla na pomoc Církvi a lidstvu v jeho nepokojích a úzkostech.

Boží lid byl po celá staletí citlivý k tomu *Mariinu daru*. A my dnes můžeme obdivovat ve světě mezi nejslavnějšími bazilikami na prvním místě tři baziliky svatého růžence – v Lurdech, Fatmě a v Pompejích, k nimž putují zástupy s modlitbou na rtech a s růžencem v rukou.

A co říci o svaté hoře Varese, která je celá věnována růženci se svými kaplemi jednotlivých tajemství kolem cesty, jež vedou ke svatyni? Víra a láska k růženci vytvořily obdivuhodné věci jako tyto, které uchvacují a dojmají.

Modlitba podle evangelia

Pius XII. říkal: „*Růženec je souhrn celého evangelia. Je to nejkrásnější souhrn dějin spásy.*“

Kdo zná růženec, zná evangelium, zná život Ježíše a Marie, zná svou vlastní cestu a věčně určení.

Papež Pavel VI. v dokumentu *Pro kult blahoslavené Panny* odhalil výmluvně „evangelický charakter růžence“, který přivádí duši do přímého styku s autentickou vírou a spásou. Odhalil také „kristologickou orientaci“ růžence, který znovu oživuje tajemství vtělení a vykoupění, které dokonala Ježíš spolu s Marií pro spásu člověka.

Oprávněně obnovuje papež Pavel VI. také doporučení, aby při modlitbě růžence nikdy nescházelo rozjímání o tajem-

stvích: „Bez něho je růženec jako tělo bez duše, hrozí nebezpečí, že modlitba se stane mechanickým opakováním formulí...“

„Růženec naopak naplňuje životností duši, která si v modlitbě umí osvojit radost z mesi-

anských dob, spásnou Kristovu bolest a slávu Zmrtvýchvstaleho, která zaplavuje Církev“ (*Marialis cultus* 44–49).

Lidský život je ustavičný řetěz nadějí, bolestí a radostí a nachází v růženci dokonalou nabídku milosti: Maria nám pomáhá, abychom připodobnili svůj život životu Ježíšovu, tak jako ona sdílela každou oběť, každé utrpení a každou slávu svého Syna.

Jestliže člověk tolik potřebuje milosrdenství, růženec mu je opatří stálým opakováním *Svatá Maria, ... pros za nás hříšné, ...* Získá nám je také jako dar svatých odpustků, které mohou být jednou denně *plnomocné*, pokud se růženec modlíme před Nejsvětější svátostí nebo ve společenství (v rodině, škole, skupině) a splníme obvyklé podmínky.

Růženec je poklad milosrdenství, které směřuje od Církve do rukou každého věřícího. Kéž je nepromarníme!

(Pokračování)

Věřím vám

Jezuita P. Tomáš Roztworowski byl v době Varšavského povstání knězem hlavního štábu v AK. V roce 1950 byl odsouzen komunistickou vládou na 12 let vězení. V jeho vzpomínkách na období vyšetřovací vazby čteme toto svědectví o Božím milosrdenství:

Na závěr výslechu, který trval 36 hodin, byl jsem už tak unavený a ospalý, že jsem se klátil na stoličce a chvílemi jsem nerozuměl, co mi „Napoleon“ říká. Bylo mi strašně zle. Před očima jsem viděl svou nejbližší rodinu. A tu se na mě sesypaly další nadávky: „Ty shnilý velkostatkáři, ty zasraný hrabě, ty falešný jezuito!“ Napřáhl se na mě, jako by mě chtěl udeřit pěstí. Tu jsem si vzpomněl, že jsem před několika dny viděl na podlaze chomáče ženských vlasů a sponky. Byly to stopy mučení žen. Ale neudeřil mě. Psychicky zničeného, protože takto ke mně někdo mluvil poprvé v životě, odvedli mě do cely. Spoluvězněm jsem nic neřekl.

Byl jsem ještě pod dojmem těch strašných nadávek, když mi řekl téhož večera jeden ze spoluvězněů, Stanislav Prus, kterého mi spolu s několika dalšími dali na celu: „Chtěl bych si s vámi promluvit mezi čtyřma očima. Já se ve vězení zásadně nikomu nesvěřuji. Mám zkušenosti z Mauthausenu, kde jsem seděl několik let, a z 18 měsíců zde. Nedůvěřuji nikomu, ani knězi, když ho tu potkám. Ale protože jste Roztworowski, hrabě ze šlechtické rodiny a navíc jezuita, důvěřuji vám a rozhodl jsem se, že u vás vykonám životní zповěd.“

V jednom dni mě potkali dva lidé – dva postoje: nadávky i důvěra. Uviděl jsem v této souhře okolností ruku Prozřetelnosti, onen dotek nejlepšího milujícího Přítele, který jako by mi říkal: „Dovolím, aby tě zarmoutili, ale postarám se ti o útěchu,

ale ty se postarej o mé záležitosti v duších spoluvězněů.“

Stach Prus se vyzpovídal s velkou horlivostí a byl té zpovědi velice rád. Později nám vyprávěl tento zážitek. Ve vyšetřovací vazbě v Motokově byl vystaven krutému mučení. Odsoudili ho např. na 18 dní do korekce. To byla samotka v temném sklepe. Nebylo možné si tam ani sednout, natož lehnout. Nezbyvalo než stát po kotníky ve vodě, lépe řečeno ve vlastních výkalech, nebo dřepět a opírat se o paty. To všechno vedlo ke strašně duševní vyčerpanosti a nervové depresi, která ho přivedla k rozhodnutí, že spáchá sebevraždu. Z kousku drátu, který našel v cele, si vyrobil jehlu, kterou brousil o betonovou podlahu a otvor ouška vytvořil pomocí mosazného připínáčku, který ukradl z židle, na které seděl při vyšetřování. Starou košili roztrhal na pásy a ty sešival do jedné šňůry. Chtěl se na ní oběsit na okenní mříži, až ho nechají samotného, aby si přečetl a podepsal obžalovací spis.

Když přemýšlel o svém záměru a stál u okna, plný černých myšlenek, padl jeho pohled na okenní parapet, kde nějaký vězeň dříve vyryl nápis: *Ježíši, důvěřuji ti!* Náhle jako by mu spadly šupiny z očí. Pochopil, že se nesmí nechat zdeptat. Začal se vroucně modlit. Připravenou šňůru vyhodil z okna a vroucně se modlil, aby mu Pán dopřál setkat se s knězem a vyzpovídat se z hříchů celého života. Pán Bůh ho vyslyšel, a tak i mne pozvedl na ducha.

Z *Mihujcie się* 2/2003
přeložil -lš-

Wojtyla z pohledu KGB

Úryvky z knihy Christofera Andrewa „*The Mitrokhin Archive, the secret activities of the KGB in the West*“.

Čtyřicet let se dařilo bránit úspěšně všechny režimy jedné strany, které vznikly po druhé světové válce v zemích kontrolovaných sovětskou armádou. Odpůrci režimu neměli zpravidla dosti sil, aby postavili na nohy nějakou opozici. V ojedinělých případech, kdy byl ohrožen režim jedné totalitní strany, jako tomu bylo v roce 1956 v Maďarsku nebo roku 1968 v Československu, pospíšily si vojenské síly, aby je demonstrací moci rychle úspěšně porazily. A přece se v Polsku lidé odvážili postavit proti režimu a dosáhli úspěchu tam, kde se to maďarskému povstání ani Pražskému jaru nepodařilo. A když tato situace více než deset let nevybočila z břehů, nebylo možno ji dále udržet pod kontrolou a nastoupil zřetelný začátek rozpadu sovětského bloku.

Polská krize měla nečekaný začátek, zcela jiný než v Maďarsku či Československu. Nezačala nouzovým stavem revizionistického režimu, nýbrž volbou krakovského kardinála Karola Wojtyly papežem 16. října 1978. Žádný sovětský leader se neodvážil opakovat Stalinovu pohrdavou otázku z konce 2. světové války: „Kolik divizí má ten papež?“ Oslabení režimu vnučeného v Jaltě nezpůsobila západní vojenská síla, nýbrž morální autorita prvního polského papeže, která rychle zatlačila do stínu autoritu Polské sjednocené dělnické strany.

Boris Aristov, sovětský velvyslanec ve Varšavě, sdělil Politbyru, že polská vláda pokládá nového polského papeže za „agresivního antikomunistu“. Stejného názoru bylo i centrum. Již v roce 1971 byla zahájena operace „Progres“, jejímž cílem bylo sledování Karla Wojtyly. Komunisté se totiž domnívali, že by se mohl podílet na pokusech pohřbit autoritu

polského totalitního státu. Den po Wojtylově zvolení informoval exponent KGB ve Varšavě Moskvu, jak SB, polská tajná služba, hodnotí nového papeže:

Wojtyla zastává vysloveně antikomunistické názory. Nepostavil se sice veřejně proti socialistickému systému, ale dovolil si kritizovat práci státních úředníků lidového Polska a vyčítá jim toto:

- omezování základních lidských práv polských občanů;
- nepřijatelné vykořisťování dělníků, které katolická církev musí chránit před ministerstvem práce;
- omezování aktivit katolické církve a pokládání katolíků za občany druhé kategorie;
- provádění široce pojaté kampaně zaměřené na obrácení polské společnosti k ateismu a na privatizaci polského kulturního dědictví.

Kardinál Karol Wojtyla 15. května 1977 světlí nově postavený velký kostel v Nové Huti

Pro Wojtylu se představa státu jedné strany rovnala oloupení lidí o suverenitu. Zastával názor, že „kolektivizace vede k zničení jedince a jeho osobnosti“. Okolnost, že se odvážil vyslovit to, co si myslela většina polských katolíků, byla pro KGB

i SB dostatečným důkazem toho, že pracuje na ideologickém rozvratu země.

Posudek, který SB poslala do ústředí, ukazuje, že generální prokuratura měla již v letech 1973–1974 v úmyslu postavit Wojtylu před soud. Tři jeho homilie (5. 3. 1974 v Nové Huti, 12. 3. 1974 a 24. 11. 1974 v Krakově) byly předmětem obžaloby podle článku 194 trestního zákona jako podvrtná činnost při bohoslužbách a hrozilo za ni 10 let vězení. Jeden informátor SB tvrdil, že Wojtyla v jednom kázání řekl, že „církev má právo kritizovat každý krok a každé počínání režimu, které obyvatelé pokládají za nepřijatelné.“ Ale Wojtyla zastával důležitou pozici a ta ho chránila. I když polský režim ještě před patnácti lety odsoudil jediným škrtnutím pera primase Wyszyńskiego ke třem letům vězení, Gierkův režim už neměl odvahu v 70. letech uvěznit kardinála. Tak nezbylo SB v její bezmocnosti nic jiného, než láteřit v dosavadním tónu proti „Wojtylově morální podpoře antisocialistických živlů“.

V červnu 1976 udělal Gierek stejnou chybu jako 6 let předtím Gomulka: nařídil náhle zvýšit ceny potravin. Po vlně protestů a stávek musel být tento vzestup cen odvolán. Dne 30. září zřídil Wojtyla pomocný fond pro rodiny těch, kteří byly v Krakově uvrženi do vězení, protože se účastnili protestních akcí a při střetech zranili policisty. A po odeznění vlny stávek se podílel na zřízení Výboru pro ochranu dělníků, který měl za cíl tvořit svazek mezi dělníky a disidenty z řad inteligence.

Wojtyla jen zřídka četl noviny; poslouchal zprávy z rozhlasu a z televize. Kromě toho jej navštěvoval Pater Andrzej Bardecki, spojovací funkcionář mezi

katolíky a listem *Tygodnik powszechny*, do kterého Wojtyla pravidelně přispíval. Přicházel za ním každé dva týdny, aby jej informoval o nejnovějším vývoji. Bardecki byl sledován ilegálním spolupracovníkem KGB Bunykiem, který měl krycí jméno Filosow. Bunyk byl nasazen ústředím, aby navázal kontakty uvnitř církve a opatřil zde „prameny“. Je zřejmé, že hlavním důvodem bylo získávat informace o Wojtylovi.

Karol Wojtyla s významným polským hercem Kolarczykem

Ve zprávách SB z roku 1977 stojí, že Wojtyla stál při nepokojích na straně protestního hnutí. Dne 23. března přijal studenty, kteří připravovali protestní petici proti vládě, a kardinál jim slíbil podporu. Jako symbol odporu proti nespravedlivému státu poukázal na sv. Stanislava, biskupa a mučedníka starého Krakova, jehož sarkofág je součástí hlavního oltáře v katedrále:

„Stanislav se stal svatým patronem mravního řádu země. (...) Měl odvahu říct králi do tváře, že musí respektovat Boží zákon. (...) Byl také bojovníkem za svobodu, toto nezadatelné právo každého člověka, v tom smyslu, že porušení této svobody státem představuje také porušení sociálního a mravního řádu.“

Snadno si umíme představit, jak to ústředí plnilo nenávistí, že Wojtyla mohl neruše-

ně bránit jednotlivce proti přehmatům polského státu. Velkým úspěchem polského arcibiskupa bylo, že mohl 15. května 1977 posvětit velký chrám v Nové Hutí. Kostel byl vybudován po dlouholetém odporu ze strany režimu, když chtěl zabránit této zjevné přítomnosti katolické církve ve městě, které se mělo stát modelem „socialistické práce“. Při kázání pro 20 000 lidí žehnal Wojtyla těm, kteří protestovali proti smrti aktivisty Stanislava Pyjase, kterou měla na svědomí SB. Ten večer se Krakované vydali v dlouhém průvodu k Wawelu – krakovskému hradu, kde založili studentský výbor solidarity. Podobné výbory vznikly i v jiných městech a všechny byly nezávislé na Svazu polských studentů, který podporoval stranu.

Zatímco 16. října 1978 v celém Polsku zvonily zvony a lidé zaplňovali ulice, aby slavili Wojtylovo zvolení, politbyro vyzvánělo na poplach. Navenek se ovšem chovalo tak, jako by sdílelo všeobecnou sváteční náladu a poslalo do Vatikánu dlouhý blahopřejný telegram, v kterém vyjadřovalo předstíranou radost nad tím, že „poprvé zasedl syn polského národa na Petrově stolci“.

Co však KGB zcela vyvedlo z konceptu, bylo to, že nadšení některých vysokých úředníků bylo zcela spontánní. A zatímco byly vysílány oficiální zprávy o radosti polského národa, zpracovávali agenti KGB neoficiální zprávy pro své kolegy v ústředí, ve kterých uváděli i některé vtipy, které začaly v Polsku kolovat.

Dva dni po volbě poslal velvyslanec Aristov do Moskvy tuto zprávu:

„Vedení lidového Polska pokládá zvolení Wojtyly papežem za nebezpečné, protože nyní bude velmi obtížné přimět Vatikán k tomu, aby nevyvíjel velký nátlak na polský episkopát a jeho vztahy ke státu. Katolická církev bude nyní jistě silněji usilo-

Krakov vítá Karla Wojtylu po návratu ze zasedání II. vatikánského koncilu

vat o to, aby upevnila svou roli uvnitř sociálního a politického života v zemi.

Naši přátelé jsou však toho názoru, že okolnost, že Wojtyla opustil Polsko, má i své kladné stránky: reakční část polského episkopátu ztratila svého vůdce, toho, který měl vyhlídky stát se primasem polské církve.“

Aristov kritizoval polské politbyro, že ukázalo slabost v dosavadním odporu proti požadavkům církve, dovolilo stavbu nových kostelů a svěcení velkého počtu kněží a umožnilo ničím nerušený tisk katolických publikací.

Když se Wojtyla stal papežem, bylo Polsko snad nekatoličtější zemí světa. KGB hodnotila, že 90% obyvatelstva jsou katolíci. V roce 1978 bylo vysvěceno 569 kněží, což bylo více než v kterékoliv jiné zemi. V Polsku bylo celkem 19 193 kněží, v seminářích bylo 5 325 studentů. KGB se obávala, že počet může být ještě podstatně větší. V následujících pěti letech došlo k výraznému vzestupu náboženského života. Podle tajně zpracované studie

bylo možno „tento fenomén pozorovat zvláště v řadách inteligence, u osob s vyšším stupněm vzdělání. V roce 1978 se modlilo doma 25% osob s vysokoškolským vzděláním. V roce 1983 to bylo již 50%.“ Studie Ústředního výboru viděla v této okolnosti důsledek sociálně-politické krize a vlivu papeže Jana Pavla II. I v samotné polské straně byli mnozí, kteří neměli nic proti intenzivní mystické spiritualitě Wojtylově. Podle zprávy poslané do Moskvy tráví prý denně šest až deset hodin na modlitbách. Jeho pomocníci prý ho často najdou ráno v soukromé kapli, jak bez hnutí leží na mramorové podlaze s roztaženými pažemi v podobě kříže. Ale co působilo ústředí největší bolesti hlavy v prvních týdnech pontifikátu, byla zřejmá rozhodnost papeže vyvinout větší vliv na stav světa. A i když se zájmy Jana Pavla II. soustřeďují především na problematiku ochrany míru a lidských práv ve světě, ležela mu na srdci obzvláště situace v Polsku a ve východní Evropě.

(Dokončení)

Leonardo da Vinci - velký falzifikátor?

Německá televizní společnost Phoenix NDR vysílala 3. 2. 2003 pořad Roberta Bötlera „Tajemství Turínského plátna“, podle kterého má být Turínské plátno „falešná fotografie“, která byla pořízena pomocí „camery obscury“ jako výsledek technické genialnosti Leonarda da Vinciho. Pomocí čočky a clony byla prý pořízena na chemicky zcitlivělé plátno fotografie stojící postavy ozářené přímým slunečním světlem. Bylo prý to vyzkoušeno na experimentálně zhotovené současné fotografii.

Protože v té době neexistovaly silné elektrické světelné zdroje, musela se fiktivní podoba pořídit pomocí přímého slunečního světla. Slunce však i v té době svítilo z nebe na zem, což nutně muselo způsobit na pokusné osobě dolní stíny (žádné horní stíny), takže i na Turínském plátně by měl být např. pod nosem patrný stín, pokud by opravdu byl otisk pořízen nějakou podobnou technikou. Na Turínském plátně však všechny takové důsledky osvětlení sluncem chybí. Nejedná se tedy o postavu osvětlenou sluncem.

Již ze 7. století pochází mince, kterou dal zhotovit Justinian I. (692 po Kr.) s podrobnostmi, které jsou známy z Turínského plátna, na kterém je Kristova podoba. Je zcela absurdní, že by Leonardo da Vinci použil právě tuto ojedinělou minci, aby podle ní pořídl svou velkou „fotografii“ na plátno. Daleko věrohodnější je, že právě toto plátno bylo předlohou pro tvůrce mince. A to není jediný historický důkaz.

Mimoto jsou na plátně otisky pravých čerstvých a zčásti i povadých květin z oblasti Jeruzaléma, které tam kvetou

v jarním období. Leonardo da Vinci by musel „svou“ fotografii pořizovat na plátno v oblasti Jeruzaléma nebo dopravit čerstvé květiny do Itálie, k čemuž by potřeboval nejrychlejší motorový člun.

Na Turínském plátně se v oblasti kyčlí objevují tři páry bodných ran, které mají vždy přesně stejný odstup. Teprve docela nedávno odhalil aramejský teolog dr. Günther Schwarz jejich původ. Vizionářky Kateřina Emmerichová a Terezie Neumannová nezávisle na sobě ve svých retrospektivních viděních viděly, jak je Ježíš veden za pouto, které obepínalo kyčle a bylo opatřeno dvěma kovovými hroty, které měly za účel krotit delikventa během cesty. Podle biblických zpráv mohl tedy dr. Schwarz dospět k závěru, že toto pouto bylo Ježíši vloženo třikrát a způsobilo tak tři páry ran na jeho těle, ve kterých se nachází zčás-

ti i krevní sérum. O tomto poutu se však v evangeliích přímo nehovoří. Odkud měl tedy Leonardo da Vinci předlohu, aby dal zobrazit takovou soustavu specifických ran? Každopádně obě vizionářky potvrzují pravost plátna a plátno pravost jejich retrospektivních vizí.

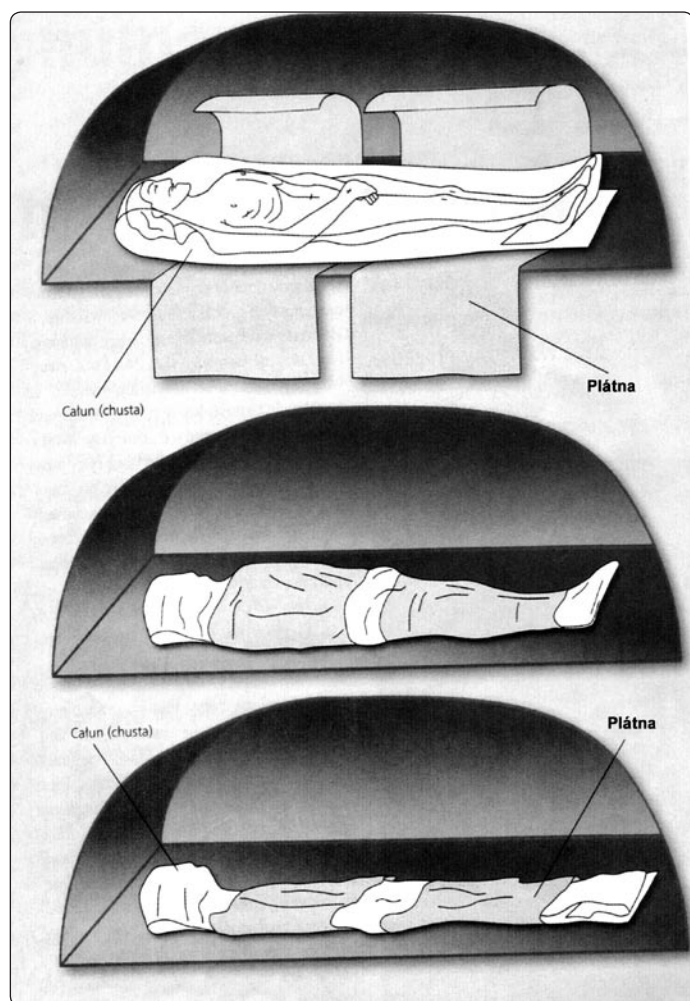
To jsou jen některé z indicií, které hovoří o pravosti Turínského plátna.

Zatímco pozitivní indície jsou v tomto a podobných pořadech ignorovány, vytváří se nevěcné pohledy, za nimiž zpravidla stojí touha po senzaci a zisku.

Podle Der Fels 4/2003
překlad -lš-

Poznámka redakce:

Obraz Ježíšova těla na Turínském plátně není projekcí obrazu na plochu, při které jsou boční rozměry zkresleny, nýbrž jsou zřetelným dokladem, že tělo bylo v plátně zabalené.

Miloval nás až do krajnosti

V době hitlerovské okupace i komunistického teroru byli věřící, kteří se i v krajně nebezpečných podmínkách klaněli Kristu přítomnému v Nejsvětější svátosti a přijímali ho ve svatém přijímání. Eucharistický Kristus byl pro ně jedinou nadějí a zdrojem síly při prožívání nejtěžších životních situací.

Existovaly různé způsoby, jak dopravit Eucharistii do areálu věznice. V kapli v Elektorátní ulici získávala Myška malícké hostie, z nichž každá byla zabalená do papírku. Přinášela 15–20 hostií v pudřence nebo malém pouzdru. Myška zahynula při Varšavském povstání. Její pudřenka a pouzdro, ve kte-

V roce 1980 byla odhalena pamětní deska s tímto nápisem: *Hrdinné spojce zvané Myška, nositelce vyznamenání Crux virtutis, obětavé pomocnici vězňů ve věznici Pawia ve Varšavě, která jim přinášela náboženskou útěchu a především svaté přijímání, věnují k 35. výročí její smrti vděční krajané.*

„Myška“, Lucie Uzarová, byla hlavní spojkou mezi odbojovou skupinou Armia krajova (AK) a vězni. Kromě motáků a zpráv přinášela vězňům svaté přijímání. Věděla, že jim přináší největší poklad, samotného Ježíše, přítomného pod eucharistickou způsobou. Vězni, kteří čekali na vykonání trestu smrti anebo takový rozsudek očekávali, nejvíce toužili po rozhrěšení, třeba na dálku od neznámého kněze, a na přijetí Krista ve svátosti oltářní. Ve svém utrpení toužili spojit se s Kristem, který je miloval až do krajnosti.

rých přinášela vězňům Eucharistii, jsou uloženy v pokladnici na Jasné hoře u Čenstochové.

B. M. Nieczuja Ostrowski ve své knize *Cesty Boží lásky* vypráví vzrušující svědectví eucharistické úcty za stalinských dob ve věznici na ulici Montelupich v Krakově. Kněží, kteří tam byli uvězněni, dorozumívali se Morseovou abecedou s příslušníky AK, se kterými se zde krutě nakládalo a byli odsouzeni k smrti. Smluveným znamením udíleli rozhrěšení. Svaté přijímání se doručovalo různým způsobem. Generál Nieczuja Ostrowski vypráví:

„Jednou v neděli jsme uslyšeli vyklepávání na stěnu. Dověděli jsme se, že v sousední cele je kněz. Bude dnes sloužit mši svatou a udělí nám rozhrěšení, když na smluvené znamení pokorně odprosíme Ježíše. Svaté přijímání obdržíme prostřednictvím soucitného hlídače. S vel-

Blahoslavený Ivan Merz

Plzeňský biskup Mons. František Radkovský uveřejnil v úředním věstníku plzeňské diecéze (ACEP 6/2003) tento dopis kněžím své diecéze: „Dne 22. června t. r. prohlásil Svatý otec Jan Pavel II. při své pastorační návštěvě v Banja Luce v Bosně a Hercegovině za blahoslaveného dr. Ivana Merze. Narodil se v Banja Luce, ale jeho otec pocházel z Plzně a celý rod z Michalových Hor od Plané u Mariánských Lázní. Má tedy kořeny v naší diecézi a my bychom se měli snažit ho poznat, uctívat a následovat. Protože to byl horlivý a nadšený apoštol mládeže, měli bychom ho prosit zvláště za naše mladé. Přikládám proto jeho životopis, tak jak byl přednesen během obřadu svatořečení, které ho jsem se zúčastnil, banjaluckým biskupem Franjo Komaricou.“

kou úctou a vzrušením jsme přijali sáček jakoby s léky a v něm Pána Ježíše, nečekaného hosta. Ukryl jsem svatou hostii pod polštář svého lůžka a se spoluvězni jsme konali adoraci. Pak přišel nádherný okamžik přijímání Těla Páně do našich zkroušených a rozradostněných srdcí... Potěšení a posílení jsme pak bděli u dalších hostií, které jsme měli večer předat vězňům v patře nad námi. V duchu jsme prosili Boha, aby nic neznemožnilo naši vznešenou misi. Vždy hrozila možnost, že do cely vstoupí naši dozorcí. Po soumraku, až se ozvalo zaklepaní, vystoupil jsem na kavalec, a když se před oknem objevil »kuň«, kousek chleba na šňůrce, rychle jsem do něho vložil sáček s proměněnými hostiemi. Kolega násadou metly zaklepal na strop a »svatá zásilka« putovala vzhůru. Je třeba dodat, že jsme pak všichni byli šťastni. Pán Ježíš nás navštívil, potěšil a dal nám poznat, že nás miluje, je s námi a naše utrpení nebude marné...“

Takových vzrušujících příkladů lásky k Eucharistii je celá řada. Jsou i příklady, kdy se vězni po celodenní namáhavé práci zřikali i stravy, aby zachovali eucharistický půst.

Pán Ježíš řekl sestře Faustyne: *Toužím se spojit s lidskými dušemi. Když přicházím ve svatém přijímání do lidského srdce, mám ruce plné milostí a toužím je předat duši. Ale duše mi nevěnují pozornost, nechávají mě samotného a zabývají se něčím jiným. Zacházejí se mnou jako s něčím mrtvým.*

Svatý otec řekl 8. června 1987 ve Varšavě: „Ať Eucharistie je pro nás všechny, moji drazí bratři a sestry, svědectvím té lásky, jakou nás Kristus miluje až do krajnosti. Ať očišťuje naše svědomí od mrtvých skutků. Jen láska do krajnosti může očistit naše svědomí a překonat v nás všechno, co patří k dědictví prvotního hříchu.“

*Z Milujcie się 2/2003
přeložil -lš-*

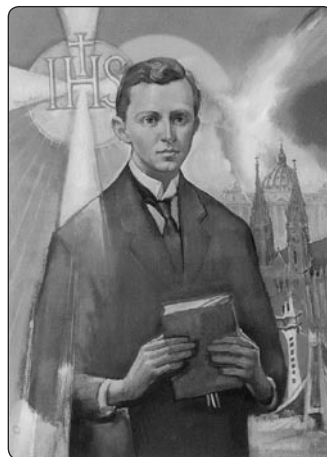
Blahoslavený Ivan Merz se narodil v Banja Luce 16. prosince 1896 a zde byl také 2. února 1897 pokřtěn. V Banja Luce také navštěvoval základní a střední školu. Po krátkém období na Vojenské akademii ve Vídeňském Novém Městě (Wiener Neustadt) začal studovat na Vídeňské univerzitě s úmyslem stát se profesorem, aby se po ukončení studií mohl věnovat vzdělávání a výchově mládeže v Bosně, po příkladu svého profesora Lubomíra Markoviče, jemuž vděčil za objev bohatství katolické víry.

V březnu r. 1916 byl povolán do armády a poté poslán na italskou frontu, kde zůstal až do r. 1918. Zkušenost války přispěla k ještě rychlejšímu duchovnímu dozrání mladého muže, který rozhořčen hrůzami, jichž byl svědkem, a odevzdáváje svůj osud do rukou Božích, si předsevzal směřovat ze všech sil ke křesťanské dokonalosti: „Nikdy nezapomenout na Boha! Stále toužit po spojení s ním... Bylo by to hrozné, kdybych z této války nezískal pro svůj život nějaký duchovní prospěch!... Musím začít znovuzrozený život v duchu nově poznatého katolictví. Jedině Pán mi může pomoci, protože člověk sám ze sebe nezmůže nic.“

To si poznamenal na frontě do svého deníku 5. února 1918.

Po skončení války pokračoval ve svých studiích nejprve ve Vídni (1919–1920) a později v Paříži (1920–1922), kde připravoval svou doktorskou práci na téma „Vliv liturgie na francouzské spisovatele od Cha-

teaubrianda až do současnosti“, s níž získal na univerzitě v Záhřebu titul doktora filosofie. Po zbytek svého krátkého života byl profesorem jazyků a literatury na Arcibiskupském gymnáziu v Záhřebu a plnil zde s příkladnou obětavostí své stávkové povinnosti.

Služebník Boží se stal známým především svým apoštolským působením mezi mládeží, nejprve v Chorvatském katolickém spolku mládeže a poté v Chorvatském svazu Orla, jejichž duší byl a s nimiž zahájil v Chorvatsku podle přání papeže Pia XI. hnutí Katolické akce. Hlavní úkol těchto organizací však spatřoval ve vytváření nové elity apoštolů svatosti. K tomuto cíli mělo také sloužit hnutí liturgické obnovy, mezi jehož průkopníky v Chorvatsku patřil, čímž o čtyřicet let předstihnul změny uvedené v život Druhým vatikánským sněmem.

Od jeho snahy a práce ho neodradilo ani neporozumění, ani těžkosti různého druhu, se kterými se vyrovnával s obdivuhodným klidem a pokojem. Ten byl plodem jeho neustálé-

ho spojení s Bohem v modlitbě. Podle svědectví těch, kdo ho dobře znali, byl „myslí i srdcem ponořen do nadpřirozena“. V přesvědčení, že nejmocnějším prostředkem pro spásu duší je obětování utrpení Pánu, obětoval své bolesti fyzické i morální, aby získal požehnání pro své apoštolské podniky. A když byl již blízko smrti, také svůj mladý život obětoval za své orly. Zemřel v pověsti svatosti v Záhřebu dne 10. května 1928 ve věku 32 let.

Ihned po jeho smrti se začalo uvažovat o zahájení procesu svatořečení. Informativní proces byl zahájen a veden na kurii záhřebského arcibiskupství v letech 1958–1986. Kongregace pro svatořečení pak připravila Pojednání o životě, ctnostech a pověsti svatosti, které bylo předloženo k posouzení teologům 19. dubna 2002 a následně 5. května sboru kardinálů a biskupů. Dne 5. července 2002 se Vaše Svatost rozhodla přijmout doporučení kongregace a vyhlásit dekret o heroických ctnostech služebníka Božího.

Kongregací byl posouzen případ zázračného uzdravení, které se stalo v r. 1930 na hrobě Ivana Merze. A protože toto uzdravení není možné vysvětlit na základě pouhé přirozenosti, je přesvědčení teologů i sboru kardinálů a biskupů, že se událo na přímluvu služebníka Božího. Dne 20. prosince 2002 byl tedy za přítomnosti Vaší Svatosti vyhlášen dekret o zázraku. Tak se otevřela cesta k povýšení ctihodného Božího služebníka Ivana Merze k úctě oltáře.

Já jsem zmrtychvstání a život

Jakým způsobem apoštolové a učedníci odhalili skutečnost zmrtychvstání Krista a uvěřili v něho? Nejdříve byli svědky strašného dramatu utrpení a smrti Ježíše na kříži, což bylo nepochybně pro ně skutečným emocionálním a duchovním šokem a příčinou, že ztratili všechnu svou naději.

Když se k nim dostaly první informace o prázdném hrobu a zmrtychvstání, *připadala jim ta slova jako plané řeči a nevěřili jim* (Lk 24,11). Z popisů evangelíí se dovidáme, že učedníci a apoštolové se k pravdě o zmrtychvstání Krista dostali ve dvou etapách. Nejprve odhalili prázdný hrob a odložená plátna, do kterých bylo po smrti zavinuto Ježíšovo tělo, a později se mohli osobně i pomocí svých smyslů přesvědčit o jeho přítomnosti a setkat se se zmrtychvstalým Pánem.

Odhalení prázdného hrobu a pláten

Když se prvního dne po sobotě (v neděli) časně ráno apoštolové dověděli od Marie Magdalény, že z hrobu zmizelo Ježíšovo tělo, Petr a Jan tam ihned běželi. *Oba běželi zároveň, ale ten druhý učedník byl rychlejší než Petr a doběhl k hrobu první. Naklonil se dovnitř a viděl, že tam leží pruhy plátna, ale dovnitř nevěšel. Pak za ním přišel i Šimon Petr, vešel do hrobu a viděl, že tam leží pruhy plátna... Pak vešel dovnitř i druhý učedník, který přišel k hrobu první, viděl a uvěřil* (Jan 20,4-8).

Podle Jana pohled do prázdného hrobu a na plátna, do kterých bylo Ježíšovo ukřížované tělo zavinuto, byl dostatečným přesvědčujícím důkazem zmrtychvstání. Pohřební plátno bylo nenarušené, svinuté tak, jak bylo s tělem položeno do hrobu, ale uvnitř prázdné, Ježíšovo tělo již v plátně nebylo. Překvapený apoštol

pochopil, že nikdo z plátna tělo nevyňal, ale muselo nevysvětlitelným způsobem proniknout z rubáše v okamžiku zmrtychvstání. Když profesor G. Zaniotti analyzoval popisy evangelia a Turinské plátno a způsoby, jak byli v době Kristově mrtví pohřbíváni, vyslovil přesvědčující vysvětlení, že tělo bylo zavinuto nejdříve podélně v Iněném plátně o délce 4,36 m a šířce 1,1 m. Toto pohřební plátno plnilo roli prostěradla a příkrývky (sudarium). Plátno zahalovalo celé tělo i hlavu jednou polovinou zespodu a druhou shora. Takto přikryté tělo bylo ještě převinuto dvěma pruhy plátna (othonia), položenými napříč.

Pohled na tato nenarušená plátna, ze kterých tajemným způsobem zmizelo tělo, způsobil, že apoštol Jan uvěřil ve fakt zmrtychvstání ještě dříve, než se osobně setkal se zmrtychvstalým Kristem.

Plátno (sudarium), do kterého bylo tělo zavinuto, se zachovalo do dnešní doby. Přechovávalo se v turinské katedrále. Svatý

otec Jan Pavel II. s odvoláním na dlouholeté všestranné výzkumy různých vědních oborů prohlásil: *Přijímáme argumenty mnoha vědců, podle kterých je Turinské plátno obzvláštním svědkem Pas-*

chy: umučení, smrti a zmrtychvstání. Svědek mlčenlivý, ale současně překvapivě výmluvný (Turín 13. 4. 1980). *Pro věřícího člověka je Turinské plátno především zrcadlem evangelia. (...) Každý vnímavý člověk, když o něm rozjímá, prožívá vnitřní pohnutí a rozechvění. Plátno je skutečně neobvyklým znamením, které nám posílá Ježíš, pravé Otcovo Slovo, a vyzývá člověka, aby v životě následoval příklad toho, který za něho vydal sám sebe* (Turín, 24. 5. 1998). Na tomto pohřebním plátně zanechal Ježíšovo tělo neobvykle přesné otisky, které jsou jako negativní fotografie, přičemž stopy krve jsou pozitivní. Vědce uvádí v úžas skutečnost, že otisk těla na plátně je anatomicky perfektní, jsou na něm patrný všechny rány způsobené bičováním a korunováním trním, nesením kříže i ukřížováním. Navíc otisk je trojrozměrný a současná věda je schopná ho reprodukovat. Podle názoru vědců se zobrazení člověka na plátně uskutečnilo tajemným výbuchem energie zevnitř, což způsobilo „připálení“ povrchu plátna nažloutlé barvy. Otisk je navíc nesmyitelný, ničím jej nelze odstranit. Experti soudní medicíny, opírající se o znalosti procesu krvácení, tvrdí, že tělo nebylo v plátně déle než 36 hodin. Svědčí o tom skutečnost, že nezanechalo po sobě stopy rozkladu. Zcela jistě z plátna nikdo tělo nevyjímal. Jakým způsobem tělo proniklo plátnem a nenarušilo jeho strukturu? Z čeho vzniklo záření, které vyvolalo na plátně neobvyklý trojrozměrný obraz? Odpovědi na tyto otázky může dát poze víra, že to všechno se stalo v okamžiku zmrtychvstání Ježíše Krista.

Setkání se Zmrtychvstalým

Zmrtychvstalý Pán se *ukázal Jedenácti, když seděli za stolem, a vytýkal jim nevěru a tvrdost srdce, že nevěřili těm, kte-*

ří ho spatřili vzkříšeného (Mk 16,14). Ježíš Kristus se jim ukazuje ve svém oslaveném těle. Mohou ho vidět, dotýkat se ho, rozmlouvat s ním, společně s ním pojíst. Vidí, že je to týž Ježíš, který zemřel na kříži a kterého pochovávali v hrobě. *Zdělali se a ve strachu se domnívali, že vidí ducha. Řekl jim: „Proč jste rozrušeni a proč vám v mysli vyvstávají pochybnosti? Podívejte se na mé ruce a na mé nohy: vždyť jsem to já sám! Dotkněte se mě, přesvědčte se: duch přece nemá maso a kosti, jak to vidíte na mně.“ A po těch slovech jim ukázal ruce a nohy. Pro samou radost však tomu pořád ještě nemohli uvěřit a jen se divili. Proto se jich zeptal: „Máte tady něco k jídlu?“ Podali mu kus pečené ryby. Vzala a před nimi pojedl* (Lk 24,37-43). Ježíš si vybral za svědky svého zmrtychvstání jen ty, kteří ho znali ještě před Velikonocemi. Když viděli Zmrtychvstalého, mohli ho rozpoznat a potvrdit, že je to Pán (Jan 21,7), a později svědčit o tomto faktu a přijmout i mučednickou smrt za hlásání pravdy o Kristově zmrtychvstání.

Svým zmrtychvstáním Kristus v plné míře zjevil pravdu, že je pravým Bohem, druhou božskou osobou Nejsvětější Trojice. *V něm totiž přebývá plnost božství tělesně* (Kol 2,9).

Ježíš zemřel a vstal k životu, aby se stal Pánem nad živými i mrtvými (Řím 14,9). *Jestliže tedy ústy vyznáváš, že Ježíš je Pán, a v srdci věříš, že Bůh ho vzkřísil z mrtvých, budeš spasen* (Řím 10,9).

Zjevení tajemství Božího milosrdenství

Smrtí a zmrtychvstáním Krista bylo celé lidstvo zahrnuto nekonečným milosrdenstvím, které zahlazuje hříchy a převádí ze smrti do života. Ježíš se obtížil hříchy všech lidí, trpěl a zemřel a smrtí vstoupil do všeho toho, co ničí pravé lidské štěstí a život. Když vstal z mrtvých, definitivně přemohl všechnu hříchu i smrt. *Vítězně je smrt navždy zni-*

Je papež pacifista?

Jan Pavel II. není ani římská holubice míru, ani zbožná ozdoba mezinárodní diplomacie

čena! Smrti, kdepak je tvoje vítězství? ... Bohu díky! On nám popřává vítězství skrze našeho Pána Ježíše Krista (1 Kor 15,54n.57).

Zmrtvýchvstalý Kristus zjevoval svatě Faustyně tajemství svého milosrdenství. Ta pak napsala: *Ježíš mi přikazuje vykonat nověnu před svátkem Milosrdenství a dnes ji mám začít za obrácení celého světa a za poznání Božího milosrdenství: „Aby všechny duše oslavily mou dobrotu. – Toužím po důvěře svých tvorů, povzbuzuj duše k velké důvěře v mé bezedné milosrdenství. Ať se ke mně nebojí přiblížit duše slabá, hříšná, i kdyby měla víc hříchů, než je na zemi písku, vše se utopí v propasti mého milosrdenství.“ (1059)*

„Piš, mluv o mém milosrdenství. Řekni duším, kde mají hledat útěchu, to znamená v tribunále milosrdenství; tam jsou největší zázraky, které se neustále opakují. K získání tohoto zázraku není třeba podniknout dalekou pouť ani konat nějaké vnější obrady, nýbrž stačí s vírou přistoupit k nohám mého zástupce a vypovědět mu svou bídu, a zázrak Božího milosrdenství se plně projeví. I kdyby duše byla jako mrtvola v rozkladu a lidský vzato by vzkříšení bylo nemožné a všechno by bylo ztracené, u Boha tomu tak není, zázrak Božího milosrdenství křísí tuto duši zcela úplně. Neboží, kteří z toho zázraku Božího milosrdenství nečerpají; budete marně volat, ale bude už pozdě.“ (1448)

Velikonoční radost je našim údělem jen tehdy, když zcela důvěřujeme Kristu a uvěříme v jeho nekonečné milosrdenství. Jestliže vírou otevřeme Kristu dveře svých srdcí, Pán v nás skutečnou zázračnou proměnu celého našeho života. Jen pak se ztratí náš neklid, naše znepokojování, strach před budoucností, protože budeme zakoušet nekonečné milosrdenství zmrtvýchvstalého Krista a jeho moc přemáhat všechny slabosti, pokušení, hříchy a na konci pozemského života zvítězíme nad smrtí.

Z Mihujsie się 2/2003

Papež neuspěl? Celé týdny pozvedal Jan Pavel II. svůj hlas proti válce v Perském zálivu. Římská diplomacie pracovala neúnavně. Zvláštní papežovi vyslanci cestovali do Bagdádu a Washingtonu. Špičkoví politici si ve Vatikánu předávali kliky z ruky do ruky. A pak začaly na irácké hlavní město padat první bomby. Znamená to porážku hlavy katolické církve?

„Nikoliv,“ říká Paul Josef Cordes, kuriální biskup v Římě, odpovědný za papežské dílo *Cor unum*. „Při svých mírových apelech nejednal papež jako politický vůdce, nýbrž jednal s prorockou odpovědností.“ Prorok nestaví na kompromisech mezi konfliktními stranami. Prorok poukazuje na Boha. Proto je třeba úsilí Jana Pavla II. chápat zcela jinak než úsilí OSN. Cordes vidí papeže v roli neúnavného napominatele, který připomíná Boha, a to je posláni, při kterém až do konce světa nebude konečného vítězství ani konečné porážky.

Jen zbožný kazatel?

Vatikán by se před vypuknutím irácké války nestal koločem mezinárodní diplomacie a ani němečtí politikové by o něm ustavičně nemluvíli, kdyby byl Jan Pavel II. jen zbožným kazatelem, který zdviženým prstem ukazuje na nebe. Svými dramatickými výzvami k řešení konfliktu se Saddámem Husajnem cestou jednání zasáhl přímo nerv touhy po míru, která je především v Evropě velice rozšířená. Je to touha, abychom nemuseli prožívat obrazy hrůzy a ničení, abychom nemuseli prožívat pocit násilného ohrožení. Je to touha po míru ve formě „ne-válku“, touha po klidu ve formě „nechceme být vyrušováni“, ale také touha po pokojném užívání vlastního blahobytu v har-

monii a štěstí, aniž by nám bylo připomínáno cizí utrpení, zvrácenost a narušená lidská přirozenost. Pacifismus těchto dní, který se kolem války projevil na celém světě demonstracemi a mírovými apely, se sice stará o lidi, ale chce také mír pro mír. Jak potom bude tento mír využit, to má zůstat otevřené.

Proti této formě pacifismu, která ústí do utopie, protože zanedbává výchovu člověka k míru, staví papež **pojem míru, který spočívá na hledání pravdy a konec konců i na hledání Boha. Je to naprosto neutopistická cesta, protože sází na „mír skrze řád“, na kterém může každý spolupracovat. Jeden každý ve svém srdci, protože tam má svůj původ boj mezi dobrem a zlem. Každá rodina, každý národ a mezinárodní společenství má nástroj, jak bdít s papežem a se Spojenými národy nad ochranou lidských práv a míru. Je to neutopistická, ale také namáhavá cesta, která nespolehá na vojenské strategie a násilné akce, nýbrž na obrácení jednotlivce.**

Žádné náboženské apely

Obrácení, ale k čemu? „Pravý a trvalý mír,“ řekl Jan Pavel II. věřícím na náměstí Svatého Petra v březnu, „není jen výsledkem jistě nezbytné politické dohody a domluvy mezi jednotlivci a národy, nýbrž je to Boží dar těm lidem, kteří se mu podřizují a vděčně a pokorně přijímají světlo jeho lásky.“ To je úzká lávka, na které se papež pohybuje. Nezaokrouhluje mírové úsilí Spojených národů náboženskými apely, nýbrž jde zcela jinou cestou. Neúnavně hlásá: Kořeny všeho zla leží v lidském srdci. A jen koalice lidí, která přes všechny hranice náboženství hledá dobro v Bohu a nikoliv ve své dokonale ustavené moci, může přinést světu mír.

Podřídít se Bohu! To je ono poselství. Míří k základům spravedlivého a lidsky důstojného mírového uspořádání a není to jen zbožná ozdoba mezinárodní diplomacie. Kdo se odvolává na papežovy mírové apely, musí přijmout „celý balík“. Jan Pavel II. není pacifista, kterému jde o mír jakožto nepřítomnost války a násilí. Hlavě katolické církve jde o Boží vládu v lidských srdcích, jedinou vládu, která může dát světu pravý a trvalý mír.

Podřízenost Bohu

I když to jiní dělají, papež si nezakládá na praktické ceně svých mírových výzev v konkrétní krizové situaci. Sleduje však úkol, který je nutno brát na vědomí bez ohledu na výsledek, na otázku vítězství nebo porážky. Je to spíše prorok než pragmatický prostředník.

Jakkoliv byla vatikánská diplomacie před vypuknutím války aktivní, aby zabránila irácké válce, ještě více si byl Jan Pavel II. vědom svého osobního úkolu. Nikdo jiný nedokáže před světovou veřejností, ale také před příslušníky jiných náboženství zdůrazňovat otázku Boha a obrácení člověka k Bohu jako klíčovou otázku, když se jedná o mír. Vede se mu jako prorokům ve Starém zákoně, kterým Bůh uložil, aby hlásali obrácení bez ohledu na to, zda jim za to děkují, nebo je pronásledují. Pokud je na světě jeden jediný, který hlasitě a srozumitelně hlásá podřízenost Bohu jako podmínku pro překonání velkých mezinárodních konfliktů, má mír ještě nějakou šanci. Kdyby papežův hlas umlkl, převzala by vládu nad světem jen chladná kalkulace diplomatů a generálů.

*Z Komma 16/2003
přeložil-lš*

Evoluce, nebo stvoření

V současné době u velké části populace převládá názor, že svět, příroda i lidstvo nevzniklo Božím stvořením (kreací), jak učí Církev, ale v důsledku postupného vývoje (evoluce). Zastánci evolučního názoru operují „vědeckými důkazy“ z nejrůznějších oborů paleontologie, geologie, antropologie, zoologie, atd. Učení Církve je pak pokládáno za nevědecké. Opak je však pravdou. Objektivní vědecká bádání dokazují omyly evoluční hypotézy a stále více potvrzují teorii kreativní, jak tomu učí Církev.

O tom již svědčí celá řada solidně vědecky podložených studií. Některé z nich publikoval např. **dr. Jerry Bergman** v CRSQ v prosinci 1998 v článku „**The Transitional Form Problem**“ (**Problém přechodných forem**). S ohledem na jeho délku jej není možno uveřejnit v celém rozsahu. Z tohoto důvodu z něj vyjímáme ve zkrácené úpravě jen několik zásadních bodů, například:

Evolucionisté často tvrdí, že nejpevnější důkazy pro jejich teorii poskytuje paleontologie. Pokud došlo k evoluci od neživé hmoty k člověku, **vyžaduje tato teorie mnoho miliard spojovacích článků, přechodných forem života, které by měly tvořit podstatnou část nalézáných fosilií. Evoluční teorie vyžaduje i další miliony přechodných forem mezi lidmi a primitivními předky, podobnými lidoopům, jejichž existenci před dávnými věky předpokládá.**

Mluví-li evolucionisté o „chybějících článcích“, vypadá to, že chybí několik článků mezi předchůdci člověka a lidmi. Ve skutečnosti **chybí tolik článků řetězce, že není jasné, zda kdy takový řetězec existoval.** Toto tvrzení kreacionisté (zastánci stvoření) mnohokrát doložili a obhájili. Situace a mínění evolucionistů se ale doposud nezměnily. **Vědci stále ještě nenašli ani jeden spo-**

javací článek, který by jasně spojoval kterékoliv dvě ze stovek hlavních čeledí fauny či flóry, a neumožňoval důvěryhodným způsobem vysvětlit počátek života, tedy počátek hypotetického řetězce evoluce. První článek tohoto řetězce, který je vlastně největší mezerou, stále chybí.

Vědci předpokládají, že fosilie jednodušších forem života by měly být ve starších vrstvách a „vyšší“ formy života by měly být ve vrstvách novějších. Předpokládalo se, že odkrytím jednotlivých vrstev hornin se nám ukáže jasný obraz vzestupného vývoje života od nejjednodušších forem k formám složitějším. Kdyby opravdu došlo k evoluci, fosilní nálezy by uka-

zovaly dějiny života, pomalu plynoucího v souvislém pozvolném proudu od jedné formy ke druhé. Viděli bychom ryby, jak se mění ve čtyřnohé obojživelníky, ti pak časem v plazy, jejich přední nohy v křídla a šupiny v peří. Jiní plazi a obojživelníci se pak stávají savci, pak opicemi a nakonec lidmi, zanechávající za sebou přechodné formy. **Z milionů fosilií, které máme k dispozici, ani jedna nesplňuje formu spojovacího článku.**

Nejbohatším nalezištěm fosilií jsou vrstvy hornin z období označovaného geology jako „kambrium“. Zde nalézáme velmi četné doklady o životě v obrovské rozmanitosti, reprezentující všechny kmeny. Žádný z organismů zde nalezených nesvědčí o postupném vývoji.

V prekambriických vrstvách (tzn. ve vrstvách ležících hned pod vrstvami kambria s množstvím rozmanitých fosilií) chybí důkazy o nesčetných milionech fosilií, které by musely předcházet rozmanitým druhům života nalézáných v kambriu. Pořadí tvorů, nalézáných ve fosilních vrstvách, je někdy opačné, než by evoluci odpovídalo.

Evolucionisté tvrdí, že život vznikl zhruba před více než 3 miliardami let. Avšak bohaté nálezy fosilií pocházejí z doby před necelými 600 miliony let (podle evolučního počítání). Pro starší období, tedy více jak 2 miliardy roků, celá historie ve fosilních nálezech chybí. Mnoho složitých životních organismů se objevuje ve fosilních nálezech velmi brzy a mnoha „jednoduchým“ živočichům se dobře daří i dnes.

Ve fosilních dokladech převládá neměnnost po miliony let. To však odporuje evoluční teorii, která tvrdí, že na všechny znaky dějin života můžeme pohlížet jako na stále přizpůsobování se věčně se měnícím podmínkám prostředí. V nejstarších vrstvách nacházíme například mlže. Tyto ale nacházíme také ve vrstvách nejmladších i ve všech vrstvách mezilehlých. Tedy žádná evoluce, jen mlží. Totéž platí o korálech, medúzách i dalších druzích živočichů.

Paleontologie přišla na to, že zvířata z raných dob přesně odpovídají zvířatům dnešní doby, včetně hmyzu. Rozsáhlé studie údajně starých buněk DNA, nalezených ve hmyzu či jinde, uzavřených v jantaru či jiných konzervantech, zjistily, že tyto organismy jsou téměř identické s organismy dnešními. **Tam, kde máme k dispozici dobré doklady, neexistuje žádná evoluce.**

Druhy živočichů se objevily náhle a zůstaly nezměněny. Pro evolucionisty vzniká problém, proč po takovém rychlém rozrůznění v rozmanité druhy zůstaly např. mikroorganismy neměnné pro příštích 465 milionů

Kněžské ruce

Kněžství - vrchol důstojnosti, které může muž dosáhnout na této zemi. Co může být více než to, že kněz může člověku otevírat nebe, obdarovat ho věčností tím, že mu udělí odpuštění hříchů a vlastníma rukama mu daruje Boha - *Corpus Christi* - *Tělo Kristovo*?

Skrze tyto ruce je člověk obdarován nesmírným, s ničím neporovnatelným darem. Co může být na zemi většího?

Je pravdou, že lidský zvyk jako by snižoval důstojnost kněžských rukou. Cítím takřka, jako by šlo o něco svatochrádežného, když lidé berou proměněnou Hostii do svých neposvěcených rukou. Přece jen kněžské ruce byly k tomu zvláště posvěceny.

Zvyk zůstane zvykem, obsah zůstává nedotčen. Boha na zemi provází mužské ruce.

Důstojnost muže, pozdvižená k nejvyšší úrovni, je s ničím nesrovnatelná. Snad jedině s oním *sacrum* v ženě, Boží pomocí posvěceným životodárným lůnem, když se

stává matkou a Duch Svatý oživuje lidské buňky a dává jim dech života schopného nesmrtnosti.

Kněžské ruce, posvěcené, aby žehnaly lidi, svět i neživé předměty.

Ruce udělující jinou nadpřirozenou sílu, která provází a chrání.

Ruce složené k modlitbě spojují nebe se zemí. Jako by vedly zemi k nebi.

Kolik lidí říká: „Ať tě chrání Boží ruka!“ Ale Boží ruka se stává lidskou, posvěcenou rukou.

Muž stvořený k obrazu Božímu má takové perspektivy. Skutečným otcem se může stát každý, protože mužská zralost směřuje k postavě otce, který miluje, chrání vychovává a v případě potřeby dává v oběť svůj život. Jde o to, jak mu předat toto vědomí, kým opravdu má být. Úkolem každého dne je nalézat totožnost otcovství v jeho tělesných i duchovních dimenzích.

Wanda Póttawska
ŽRÓDLO 5/2001

let. Taková stagnace je v běžné biologii udivující.

Strom evoluce stále více připomíná dlouhou řadu izolovaných větví. Laické veřejnosti to však není prezentováno a populárně vědecké televizní programy a časopisy používají velkou dávku umění, aby se dospělo k přijatelnému stromu evoluce. Většina koncepcí, na kterých jsou tyto programy či články tvořeny, je založena na představách a ne na skutečných důkazech.

Paleontologie nalézala další a další druhy zvířat, jež vytvářely další a další mezery ve fosilních nálezech.

Nálezy nových fosilií neměly za následek objevení spojovacích článků, ale znamenaly potřebu dalších a dalších spojovacích článků, aby bylo možno překlenout propasti mezi existujícím životem a řadou nově nalézáných druhů zvířat.

Francouz Lamarch před více jak 100 lety tvrdil, že tvorové získávají nové vlastnosti vzájemnou interakcí s prostředím, a tyto vlastnosti pak dědí jejich potomci, kteří je pak dále rozvíjejí a po dlouhém čase pomalých změn dojde ke vzniku nového druhu. To však byl omyl. Genetika udělala evolucionistům „škrť přes rozpočet“ tím, že dokázala, že získané vlastnosti se nedědí.

Nejdůležitější námitka proti teorii přirozeného výběru je, že tento výběr nemůže vytvořit určitou vlastnost či rys, ale vybírá pouze z vlastností již existujících. Maximálně může zvýšit nebo snížit četnost určitého druhu.

Z jednoho páru určitého druhu je možno vyvinout mnoho ras. Doposud se však nepodařilo překročit hranice druhu a vyvinout spojovací článek nebo nový druh. A přitom se o to pokoušeli vědci s největším úsilím, avšak bez výsledku. V přírodě by pak toto mělo probíhat přirozeně, náhodně a výsledkem by měl být člověk!

Propast mezi neživou přírodou a nejjednodušší buňkou ukazuje např. prokaryontní mykoplazma, které se skládá ze 40 000 bílkovinných molekul v 600 různých druzích a je tak složité, že si nezádá s žádným předmětem zhotoveným lidskou rukou.

Máme k dispozici dostatek fosilií. Bylo nalezeno 2200 koster dinosaurů, mezi nimiž bylo rozpoznáno 325 druhů. Přechodné formy zde však zcela chybí.

A co se týče „evoluce člověka“, pak spousta údajných „přechodných fosilií“, které máme k dispozici, jsou buď jasně lidské, nebo jasně opičí. Prakticky všechny nálezy se dají zařadit do těchto dvou kategorií.

Kdyby došlo k údajné evoluci, přírodním výběrem není možné vysvětlit, proč se tak stalo. Například mnohé opičí rysy jsou totiž daleko výhodnější pro přežití než příslušný rys lidský.

Prakticky žádná teorie o počátcích člověka nebyla postavena na fosilních nálezech. Teorie se neopírají o fosilie a dokonce v některých případech stojí proti fosiliím.

Fosilní nálezy koster často provázely i podvody či fikce. Např. r. 1891 objevil Dubois na Jávě fragmenty lebky a nějaké zuby. Později našel o 50 stop dále stehenní kost a byl na svě-

tě „člověk jávský“. Časem se ale zjistilo, že uvedené nálezy patří dvěma různým jedincům.

R. 1912 Dawson při stavbě dálnice objevil úlomky lebky, čelist a 1 zub. Později také špičák. V r. 1949 Brit Vakley zjistil z rozboru obsahu fluoru, že náleze pochází z doby před 10 000 lety a ne před 500 000 lety, jak se původně předpokládalo, a že je tedy 50x mladší. Navíc lebka patřila modernímu člověku s mozkovou kapacitou stejnou, jakou má člověk dnešní, čelist a zub pak nedávno zemřelému šimpanzovi. Špičák byl uměle upilován, obarven a impregnován zrnky písku, aby se napodobila fosilizace. Než se však na to přišlo, celý svět obletěla zpráva, že se našel spojovací článek mezi primáty a člověkem.

Vzhledem k tomu, že fosilní nálezy, tedy důkazy, jsou velmi neúplné, znamená to, že nepodporují žádný možný scénář evoluce. Existují zde obrovské rozpory, o nichž se však v učebnicích nedočteme nic.

Evolucionisté nyní všeobecně věří, že všichni lidé pocházejí z jednoho kmene, protože rozdíl mezi nimi nejsou významné.

Příběh o Adamovi a Evě v knize Genezis byl již z větší části potvrzen vědou. Jeho hlavní tvrzení, že existuje jedna lidská rodina se společným pů-

vodem, je nyní obecně přijímáno. Nové genetické důkazy svědčí o tom, že dnešní lidé sdílí geny s jedním mužským předkem, nazývaným Adam, s chromozómem Y a že lidé mají velmi mělké genetické kořeny, odvíjející se od jediného předka, který žil relativně nedávno. Existují důkazy, že lidé upadají a jsou méně zdatní než v minulosti.

Našly se pozůstatky zcela jistě předpotopních lidí, které nesly známky dlouhověkosti mnohem větší, než si dokážeme představit. Důkazem jsou například opotřebované zuby až do jejich lůžek. Existují také důkazy z dávných dob o tom, že žila rasa zdatných lidí se svaly a mozkovou kapacitou, která představuje kapacitu moderního člověka a má všechny známky extrémní dlouhověkosti.

Navíc neexistují důkazy o evoluci řeči. Mnohé jazyky přírodních národů se strukturou podobnou sanskrtu jsou velmi složité. Starší jazyky jsou složitější než jazyky moderní, současné. Člověk tedy nezačal jednoduchou řečí, která se komplikovala, ale složitou, která se zjednodušovala.

Lecomte du Nouy usoudil před půl stoletím, že důvodem, proč evolucionisté zavrhnou kreacionismus, je fakt, že víra v Boha-Stvořitele se stala ve vědě kacířstvím. Evolucionisté často odmítají zvážit důkazy pro stvoření, ačkoliv evoluce je nedokázaná a nedokazatelná a věří se jí pouze proto, že jediná alternativa – stvoření – je považována oficiální vědou za něco, co ve vědě nemá co dělat. Watson to vystihl, když před téměř 70 lety řekl: „Sama evoluce je přijímána zoology ne proto, že by ji pozorovali nebo... že by ji bylo možno logicky koherentními důkazy dokázat, nýbrž proto, že jediná alternativa, speciální stvoření, je prostě neuvěřitelná.“ (Watson, D. M. S. 1929. *Adaption. Nature* 124: 231-233)

dr. Jerry Bergman
CRSQ 12/1998
Zkráceno a upraveno

Srdečně zveme na PRVNÍ SOBOTY NA KLOKOTECH V ROCE 2003. Společný program začíná vždy v 15 hod. Témata pro jednotlivé soboty:

- 2. srpen – A najde Syn člověka víru...? (P. RNDr. M. Kazík, farář v Hrádku u Znojma)
- 6. září – Zapomenutá touha (P. Ivo Valášek, farář v Soběslavi)
- 4. říjen – Temnotou ke Světlu (P. J. J. Berka, OCist, převor ve Vyším Brodě)

Věřící z malé farnosti Libín u Českých Budějovic hledají **kněze-důchodce pro svou farnost**. Farní budova i kostel jsou ve výborném stavu. Fara i garáž jsou volné. Je zaveden veřejný vodovod a plynové vytápění. V případě zájmu můžete volat na Obecní úřad Libín, tel. 387 984 829, nebo na p. Václava Kuthana, Libín č. p. 4, tel. 387 984 817.

Duchovní správa poutního kostela Sv. Jakuba Většího a Sv. Anny ve **Staré Vodě** oznamuje, že **poutní mše svatá na svátek sv. Anny** se bude konat v sobotu 26. 7. 2003 v 10.00 hodin a v neděli 27. 7. 2003 v 15.00 hod.

Srdečně zveme na velkou **pouť do Tábora – Klokot** v sobotu 16. srpna 2003. Slavná mše sv. v 10 hod. – hlavní celebrant o. biskup Mons. Jiří Padour OFMCap.

Co mají vědět křesťané o islámu

Ještě před několika desetiletími se islám zcela ztrácel před zraky mnoha Evropanů. Jen někteří měli zkušenosti s muslimy a znali islámské učení. A přece neuplynulo ještě tolik času od doby, kdy Evropa byla v nebezpečí, že ji islám ovládne.

Dramatickým způsobem připomněly Západu některé neočekávané události, jako válka v Jom-Kipuur (1973), válka v Perském zálivu (1991) a zničení WTC 11. září 2001, že islám je třeba brát vzhledem k jeho politickému a náboženskému významu mnohem vážněji, než se dosud zdálo. Co se děje v hlavách muslimů a jejich vůdců, jak smýšlejí, to je pro většinu lidí západního světa velká neznámá.

Evropan chová velkou úctu k sebevědomému vyzávání víry, které se projevuje na veřejnosti obřadní muslimskou modlitbou. Jako turista po Turecku nebo Španělsku se setkává s památníky obdivuhodné islámské kultury. Na druhé straně jeho postoj poznamenává holý strach: toto v podstatě neznámé, cizí náboženství je pro většinu nebezpečné. Že uprostřed nás žije mnoho muslimů, o jejichž životním způsobu víme málo, prožíváme jako znepokojující fakt.

Ve světle událostí v New Yorku je zřejmé zesílené politizování islámu. Radikální muslimové chtějí za každou cenu zabránit pronikání západní kultury do islámského světa a současně blízkovýchodní konflikt nepřehlédnutelně hrozí svou globalizací. Zdá se, že lidé se z dějin vůbec nepoučili.

My křesťané litujeme z minulosti náboženských válek uvnitř

křesťanského prostoru; ukázaly se jako hrozné omyly a jako zrada mírového poselství samotného křesťanství.

Platí něco podobného i pro islám, nebo je nesnášenlivost přes její zjevné bezpráví v souladu s náboženskými a mravními zásadami tohoto náboženství?

Připouští vůbec islám, který popírá přirozený mravní zákon, možnost kompromisů a ústupky vůči těm, kteří smýšlejí jinak? Dovoluje islám muslimům vůči nám snášenlivost srovnatelnou s tou, jakou jsou prostoupeny dějiny křesťanství? Jak řeší islám napětí mezi absolutním nárokem pravdy a lidským požadavkem tolerance vůči jinak smýšlejícím? Co vůbec chce islám, jak je skutečně tolerantní?

V době politického konfliktu se zdá, že je věcí obezřetnosti a pravdivosti vymezit zcela zřetelně hranice tolerance v islámu. Pro každého křesťá-

na je nevyhnutelné, aby se vyrovnal s těmito a podobnými otázkami.

To proto, že Evropa a Blízký východ se dostaly do pohybu, pokud jde o vnitřní politický řád, a co je ještě obtížnější, o jejich duchovní orientaci. Mimo to ono vždy ohrožující a nikdy ne zcela mírové sousedství islámského a křesťanského světa v důsledku mobility moder-

ni společnosti, přistěhovalectví a běženectví, mezinárodního hospodářství a mediální komunikace, která překračuje hranice, získalo na neklidu, aktualitě a agresivitě, a přitom je tu značné úsilí o otevřenou společnost a více spravedlnosti.

Křesťané a muslimové stojí ve smíšené společnosti stále těsněji proti sobě. To vyvolává řadu otázek.

Ke vzniku islámu

Islám je světové náboženství s velmi širokým spektrem kulturního vývoje a struktur. Islámské národy přišly různým způsobem do styku s moderním Západem a reakce na to jsou rozdílné. To je třeba mít na zřeteli, když je řeč o vtazích mezi křesťanstvím a islámem.

Za rok vzniku islámu platí rok 622 po Kr., kdy Mohamed se svými druhy utekl z Mekky do Medíny a založil první islámský stát.

Slovo „islám“ znamená „podřízenost“ Alláhově vůli. Přívrženci islámu se nazývají muslimové, to znamená totéž jako „ten, kdo se podřídil“.

Islám se zakládá na zjevení, které prý Mohamed přijal od anděla Gabriela. Toto zjevení žilo v podání a tvoří základ kapitola (súr) Koránu a předané tradice, hadití.

Korán je autentický jen v arabštině a je nepřeložitelný. Žádný muslim si netroufá ho přeložit, protože pro muslimy je to doslovné Alláhovo zjevení. Překlady do jiných jazyků proto obsahují „nepřesné významy koránu“.

Islám je typické náboženství zákonů. Na konci života se dobré a zlé skutky vyvažují. Nicméně ani velmi dobrý muslim nemá jistotu, že jeho dobré skutky převládou, aby mohl vstoupit do

ráje. Jelikož Alláh je absolutně všemohoucí, zahrnuje to v sobě, že může zcela svobodně rozhodnout, koho nakonec přijme a koho ne. Jedinou zásadní výpověď o Alláhovi v koránu je, že je „hak“ (= spravedlnost). Všechno, co udělá a co rozhodne, je jen spravedlnost. Není ničím vázán, ani svým vlastním slovem. Jinak by nebyl všemohoucí.

Islám spočívá na pěti sloupech, které musí muslim přísne dodržovat:

1. Vyznání víry (šahada):

„Není boha kromě Alláha a Mohamed je jeho prorok.“

Toto vyznání víry je možno říkat pouze arabsky, i když věřící arabsky vůbec nerozumí. Jen tak se stává muslimem.

2. Denní pětinasobná rituální modlitba (salat) směrem k Mekce. K tomu je třeba dodržovat určitá umývání a modlitba se řídí přísnými předpisy. Opakování první sóry, fatihy, je její pevnou součástí.

3. Daň pro chudé (cakat) – 2,5–10% všeho majetku. Almužna má být dána k dispozici chudým.

4. Půst v měsíci ramadánu (sam, ramasan) denně od východu až do západu slunce. Po západu slunce se slaví pravidelně „přerušeni postu“, takže hospodyně mají mnoho práce s přípravou pokrmů.

5. Pouť do Mekky (hadjí, haji), pokud si to věřící může dovolit a pokud je zdravý.

Pro Mohameda byla dále důležitá víra v poslední soud a v anděly.

Mohamed, zakladatel islámu, se narodil kolem roku 570 v Mekce. Již záhy osiřel. Předčasně se oženil s Chalkidisou, první muslimkou, která mu zůstala věrná až do své smrti. Po její smrti si podle obyčeje své země vzal Mohamed několik žen.

Ve věku 40 let kolem roku 610 se Mohamed cítil být povolán za proroka. Protože ho většina obyvatel Mekky odmítla uznat za proroka a přijmout jeho poselství, došlo v roce 622

k jeho útěku (hidžra) do Mediny.

Během krátké doby se mu podařilo přimět arabské kmeny, aby přijaly jeho poselství a spojily se s ním. V roce 630 se mohl vrátit do Mekky a provolat Kaabu za muslimskou svatyní. Dva roky nato Mohamed zemřel.

Rozdílnost křesťanství a islámu

V naší silně sekularizované společnosti vznikla značná skepse vůči každé náboženské pravdě a propaguje se rovnost všech náboženství.

I pokud jde o křesťanství a islám, zastává se často velmi povrchní mínění, že obě náboženství jsou si velmi podobná a liší se jen v nepodstatných detailech: obě náboženství jsou svým pojetím monoteistická a Bůh se zdá v obou náboženstvích totožný, obě znají Ježíše, obě se zakládají na svatých knihách a znají obšírnou nábožensky motivovanou etiku.

Proč tedy hlásat křesťanství mezi muslimy, když rozdíl mezi náboženstvími je jen ve způsobu klanění se Bohu?

To je velký omyl! Pravda je zcela jiná. Křesťanství a islám jsou od základu náboženství zcela rozdílná. Kdo zná křesťanství a Bibli na jedné straně a islám a korán na straně druhé jen povrchně, může snad nabýt dojmu, že obě náboženství jsou si značně podobná, a nezpochybňuje, že se zde jedná o zcela rozdílný obraz Boha i člověka. Pokud islám „přijal“ z křesťanství a z židovství určité pravdy, pak tyto pravdy byly asimilovány, islamizovány a zcela změněny.

Absolutní nárok křesťanství a islámu

„Křesťanství i islám nechťejí být pouze výrazem náhodného soukromého náboženského přesvědčení, nýbrž pokládají se za Bohem zjevenou pravdu určenou všem lidem. Proto jsou obě misijními náboženstvími.

„Náboženství“ si člověk může zvolit, „zjevení“ nikoliv: zjevení

buďto je, nebo není. Obě vyznání chtějí být náboženstvím spásy, tzn. vyzváním a pozváním, Božím příkazem a nabídkou lidem. Přijmout je nebo odmítnout znamená nejen přijetí nebo odmítnutí jednoho nábožen-

ského názoru, nýbrž poslušnost nebo neposlušnost vůči Bohu“ (Kellerhals, Die Glaubenswerth der Moslems, 1961).

Tento absolutní nárok obou náboženství není možno zmírňovat poukazem, že existují zvláštní svazky, které spojují křesťany a muslimy jako služebníky jednoho pravého Boha. Neboť islámský monoteismus se staví nejen proti pohan-skému polyteismu, nýbrž i proti křesťanské víře v trojjediného Boha a bojuje proti oběma jako proti pověrečným náboženstvím, a tedy proti neposlušnosti vůči Boží vůli.

Rozdílný obraz Boha a člověka

Jádro islámského vyznání víry je ve větě: „Není boha kromě Alláha a Mohamed je jeho prorok!“

První polovinu „Není boha kromě Alláha“ není možno chápat bez druhé poloviny „a Mohamed je jeho prorok!“ Tím se totiž islámský monoteismus určuje, konkretizuje a historicky obsahově fixuje.

Jen monoteismus hlásaný Mohamedem je islám. Jádro islámské víry tvoří tuto jednotu: víra v jedinečnost Alláha a ve zjevení přijaté Mohamedem.

Jak velice obě tyto věty tvoří jednotu, je možno vidět z to-

ho, že Mohamed není pro muslimy spasitel nebo prostředník mezi Bohem a lidmi, ani inspirovaný spisovatel nebo písař koránu, nýbrž pouze – a v tom je jeho důstojnost – příjemce jemu osobně diktovaného zjeve-

ní. Tím je jeho osoba podstatně spojena se zjevením, a proto jen Mohamedem hlásané poselství je pro věřící muslimy poselstvím Alláhovým.

Pro islám je „Alláh jediný, přebývající v nedostupném světle. Alláh mluví jen skrze zjevení, neboli za závojem (súra 42,50). Ale to neodhaluje tajemství jeho života. Alláh ani zjevením nevystupuje ze své nedostupnosti. Zůstává nekonečně transcendentní, mimo tento svět, který stvořil. Vztah mezi Bohem a člověkem je výlučně vztah mezi stvořitelem a tvorem jako mezi pánem a otrokem. I na proroky, jako na Ibrahima nebo samého Mohameda, je možno se dívat jen v tomto vztahu. Člověku totiž zbývá jen „odevzdanost a podřízenost“ – tedy islám.

Islám učí, že Alláh je původce všech dobrých věcí, ale také všech zlých věcí a všechno to, co člověk prožívá, koná a vykoná, je od věčnosti určeno a člověk to nemůže změnit.

Zcela jinak je tomu v křesťanském náboženství. Křesťanské vyznání víry také začíná vírou v jednoho Boha. Ale již zde se ukazuje podstatný rozdíl: křesťanská víra v Boha má zcela jiný obsah. Bůh je nazýván nejen „Bůh“, „všemohoucí“,

„Stvořitel“, ale také „Otec“. Tento vztah dítě – otec, který patří k podstatě křesťanské víry, je pro muslima nemyslitelný, je to přímo rouhání proti Bohu. Křesťanské vyznání víry obsahuje také, podobně jako islámské, určité výroky o nositeli spásy.

Zatímco islám zná Mohameda jen jako příjemce a hlasatele zjevení, Ježíš není pouhým nositelem zjevení, nýbrž samo zjevení. On není prostředník víry, nýbrž předmět víry. Není prorok, nýbrž Pán. Má přesně totéž jméno, neboť tento Žid je výlučně Bůh. On je pravý Bůh a pravý člověk.

Ježíš stojí v jiném vztahu k člověku než Mohamed a v jiném vztahu k Bohu než Mohamed. Proto je také vztah křesťanů ke Kristu jiný než vztah muslimů k Mohamedovi: křesťan věří v Krista, muslim věří tomu, co Mohamed hlásá jako Boží zjevení.

„...Křesťan vidí Krista vždy v souvislosti s Bohem a neví o žádném rozporu mezi Otcem a Synem. Muslim vidí mezi Alláhem a Mohamedem větší odstup, než si můžeme představit, totiž odstup mezi pánem a otrokem, svatým a hříšníkem, stvořitelem a tvorem, Bohem a člověkem“ (Kellerhals).

Jak jsme již ukázali, v islámu je Mohamedův příběh podstatně spojený s islámským poselstvím, a proto jsou Mohamedova slova a činy pro muslimy autoritativní a směrodatné.

Pro křesťany je však Ježíšův příběh něčím mnohem více. Jsou to dějiny a událost *sa-motné spásy*:

V Ježíši z Nazareta vstoupil sám Bůh do lidských dějin, zjevil své nejsvětější trojjediné bytí. Proto není obsahem křesťanského poselství pouze Ježíšovo slovo, ale také a především jeho dílo, jeho utrpení a smrt, skrze něž došlo jednou provždy ke smíření mezi Bohem a lidmi.

Der Fels 5/2003
překlad -lš-

Bašta Pána Boha (27)

„No, podívej, až budou zase Velikonoce, přijde přece také můj velký den. Mám jít poprvé ke svatému přijímání. Říkal to farář Marche-à-Terre a maminka si to rovněž přeje. Filip také půjde poprvé ke stolu Páně. A tak bych ráda ještě něco dobrého pro Spasitele udělala, aby se v mém srdci radostně zabydlel. Proto mu nosím květiny. Už jsou skoro poslední, které ještě kvetou. Ale jsou přesto hezké, vid’?“

„To víš, že jsou pěkné,“ potvrdil chlapec přátelsky.

„To by měl ale vlastně také Filip chodit s tebou sem nahoru, když se má stát brzy hostem našeho Pána.“

„Ach ano,“ smálo se děvče, „ale znáš přece Filipa. Pár květin, to on také natrhal, jenomže pak řekl: ‚Nést je na kopec – to už musíš sama.‘ To by bylo pro něho hrozně nepohodlné.“

„No jo, takový už ten náš tlouštík je,“ smál se také hoch.

„A copak tam chceš dělat ty s tou svou trumpetou?“ prohlížela si dívka nástroj, který se na slunci nádherně blýskal.

„Inu, tak trochu chci nahore zatroubit do hor,“ odpověděl rozpačitě Pavel.

„Zase alarm, jako tehdy, když kostelník zalezl do sudu?“ smála se Maruška.

„Ne, tentokrát ne. Chci tam nahore jenom zahrát nějakou píseň. V horách se to přece tak nádherně rozléhá.“

„Můžeš také jednu zahrát tady našemu Pánu na kříži. To ho jistě potěší,“ navrholo děvče.

„Ano, určitě! To rád udělám.“

Mezitím došly děti k velikému kříži, ze kterého láskyplně pohlížel Pán dolů do vesnice v údolí a zvedal paže, jako by žehnal všem malým chaloupkám. Chvilí zůstaly děti beze slova stát. Potom Maruška vložila kytici mezi probodené nohy Umučeného.

„A teď do toho,“ pošeptala chlapci tak zbožně, jako by

stáli v kostele. „Nyní musíš zatroubit.“

Malý trumpetista jenom přikývl, pak vzal svůj lesknoucí se nástroj a s vroucím srdcem hrál posvátnou píseň. Maruška tiše poslouchala, ale když Pavel odložil trumpetu, potřásla hlavou a rozpačitě poznamenala:

„Pěkně jsi hrál, Pavle. Ale pročpak jsi troubil velikonoční píseň nyní, v této krušné době?“

„Protože žádná píseň nemůže Pána na kříži potěšit víc než velikonoční,“ odpověděl malý muzikant. Potom se otočil a pohlédl dolů do vesnice na Clainu, která vyhřívala své došky pokryté domky a dvory v záři podzimního slunce. „Snad ti tam dole také zaslechli něco z mé písně. Nemyslíš, že jim to udělá stejně dobře, když zase jednou slyší píseň o vzkříšení, protože teď je všude tolik utrpení?“

„Máš pravdu, Pavle,“ odpověděla dívka. Po chvíli pak tiše dodala: „Vid’, že jsi hrál taky své mamince, když je tvůj tatínek už tak dlouho na druhé straně ve Vendée?“

Chlapec tiše přikývl.

„Jak to jen víš, Maruško?“ zeptal se potom udiveně a stranou si ji prohlížel. „Ale musím ti stejně říct, proč chodím troubit do hor. Však ty to přece nikomu neřekneš, vid’? Platí? Kluci by se mně mohli za to vysmát. Ale tobě to mohu říct, ty se mně nevysměješ, to vím. Tak tedy – já hraji nahore na vrcholu hory pro tatínka. Vendée je sice daleko, ale možná by přece mohl cítit, že pro něj hraju, i když to nemůže slyšet, nemyslíš?“

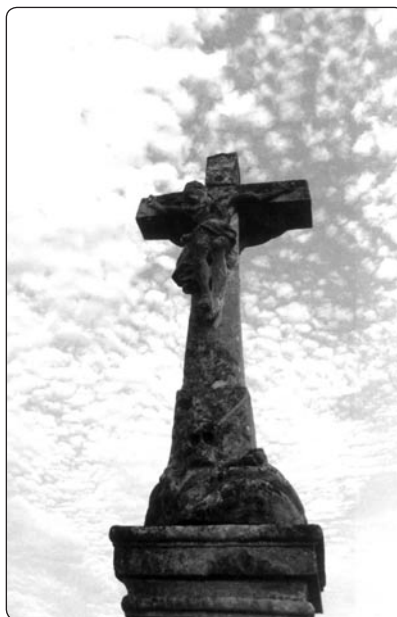
„Slyší to svým srdcem,“ odpovědělo tiše děvčátko. „To jsi řekla hezky, Maruško,“ řekl dojatě chlapec. „A teď mám radost, že jsem ti to řekl. Víš, kdybych tatínkovi rukouáním neslibil, že zůstanu s maminkou, dávno bych už byl za ním ve Vendée.“

Trumpetistu by mohli přece potřebovat i ti selští vojáci. Jenomže to prostě nejde. Jen to často hrozně bolí, když o tátovi není vůbec nic slyšet, víš? Maminka také občas pláče, protože teď ti rudí strašně rádí a sedláci nebudou moci odolat tak velké přesile. Víš, jak se nyní říká vojákům, které Tourreau povolal do města? Pekelné kolony jim říkají. Ti vraždí a pálí a nešetří nikoho, ani narozené děti.“

„Můj Bože,“ zachvělo se děvče.

„Ále, že já, osel, před tebou vykládám tak strašné věci,“ odmlčel se Pavel a plácl se přes pusou. „Už na to nemysli a ať tě Pán Bůh chrání, Maruško! Musím ještě výš k vrcholu.“

Děvče beze slova pokynulo chlapci, který bez váhání začal vystupovat na kopec. Maruška ale poklekla před sochou Ukřižovaného a dokončovala přerušovaný růženec. Modlila se nahlas, protože myslela, že je sama. Proto se nemálo polekala, když za sebou uslyšela surový, ohavný smích. Vyděšeně vyskočila a poznala Clauda Pascala, který stál vedle ní.

„He, he!“ hulákal kostelník. „Brzy přestaneš s odříkáním růžence a s květinami se taky už nebudeš muset vláčet na kopec! Teď budou všechny kříže ve Francii skáceny. Tady

ten jsem si už dlouho vyhlížel, myslím, že to bude výborné dřevo na topení, cha, cha!“

„Jestli skácte ten kříž, bude to váš konec!“ rozhodně řeklo děvče a nebojácně se dívalo na surového člověka.

„Podívejme se, nevěděl jsem, že ropucha má drápy,“ posmíval se kostelník.

„Vy jste zlý člověk,“ řekla Maruška smutně, „ale chci se za vás modlit.“

„Ty – za mě – modlit se?“ šklebil se Claude Pascal. „To se můžeš stejně tak dobře modlit za ďábla v pekle!“

„To bych taky udělala, kdyby mu to mohlo být prospěšné,“ sebejistě odpověděla dívka.

„No, a to je právě to, že celé to modlení není vůbec k ničemu,“ posmíval se Pascal. „Žádný smysl nemá to odříkávání! A tady to,“ připojil s náhle vzrůstajícím vztekem, „to taky nemá žádný účel.“ Současně strhl kytici ze sochy Ukřižovaného, hodil ji na zem a začal po ní šlapat. Potom odtud s hrubým klením odtáhl.

Maruška Bernardová stála bledá, se sinalými rty, slzy se jí leskly v očích. Chvěla se hrůzou a zlostí. Pak ale poklekla před horským křížem, sepjala ruce a modlila se: „Odpusť mu, Pane, on neví, co dělá.“ Z výšky se do modlitby dítěte rozezněla velikonoční píseň, kterou posílal Pavel Converter jako pozdrav svému otci.

Maruška se zvedla, utrhla z buků a dubů několik pestřých větviček a ozdobila zmučené nohy Vykupitele touto zářivou krásou.

Také kostelník Pascal odsekával svým nožem větve ze stromů. Pracoval s úsilím, léta u něho nevidaným, a neustal dřív, než měl pořádnou hromadu podzemních pestrobarevných větví. S těžkým břemenem se vydal pomalu do vsi. Měl totiž něco neobyčejného v plánu.

(Pokračování)

EDITORIAL - pokračování ze str. 2

Někdy musíme čas od času zůstat stát zcela mimo své každodenní nasazení a program, vystoupit z něho, podívat se na něj z druhé strany, podrobit nesmlouvavé kritice všechny své hodnoty a priority ve „světle věcnosti“. V životě mnoha konvertitů sehrály významnou, ne-li rozhodující roli právě taková zastavení, která otřásla dosavadními pohledy, postoji a hodnotami. V hluku ulice často neslyšíme vlastní slovo, teprve v tichu chrámu uslyšíme i „spadnout špendlík“.

K „pokrmu duše“ patří i důkladné obnovování, doplňování a prohlubování znalostí toho, co je obsahem naší víry. Zcela bez našeho souhlasu na nás stále dopadají nejrůznější slogany a polopravdy. Je na nich postavena většina programů, jimiž hýří s naprostou samozřejmostí obrazovky, a ať chceme nebo nechceme, snižují naši rozlišovací schopnost. Jedním z cílů „nepřátelské propagandy“ je přesvědčit nás, že věříme něčemu, co už je dávno překonané. Ale skutečnost mluví o něčem jiném. Jestliže před sto lety pokládala věda za svou čest bořit mýty víry, dnes se setkáváme stále častěji s opakem: víra boří mýty vědy, počínaje mýtem o neslučitelnosti vědy a víry. Jsou to často nejnovější vědecké metody a poznatky, které potvrzují to, čemu se „věda“ zdráhala uvěřit. Takovým obdivuhodným průsečíkem vědy a víry je Turinské plátno. Nepokládáme je za přesvědčující důkaz o Kristově zmrtvýchvstání, ale toho, kdo věří, posiluje ve víře tím, že stále více přímo vědecky dokládá nadpřirozený charakter této klíčové události naší víry.

Pro některé uzurpátory moci byl „vědecký světový názor“ ideologickým zdůvodněním nelidského pronásledování těch, kteří představovali a šířili „opium lidstva“. Nastává doba, kdy být nevěrcem je nevědecké a vědecký světový názor znamená přijímat Boha, Pána a Stvořitele nebe a země, který poslal na svět svého Syna, aby nás svou smrtí a zmrtvýchvstáním vykoupil z našich hříchů a přivedl k sobě. Jen abychom my věřící byli opravdu na výši této opravdové vědeckosti.

-red-

KLÁŠTER ZE VNITŘ – Modlitba a práce, přemýšlení a výměna názorů, samota i společenství, ba i odpočinek... Podobně jako v loňském roce nabízíme mladým křesťanům od 17 let, které by zajímalo seznámit se blíže s životem, jaký se odehrává v klášterních komunitách, cvičně si ho vyzkoušet a inspirovat se tím pro svůj vlastní duchovní život doma, **týdenní pobyt v karmelitánském klášteře v Kostelním Vydří**.

Začátek v pondělí 25. 8. v 18.00 hod. večerí a mší svatou. Ukončení v sobotu 30. srpna obědem.

Jeden den bude vyhrazen přímo tichu a duchovní obnově, jindy se bude i zdravě manuálně pracovat (přineste si pracovní oblečení).

Za společenství bratří karmelitánů a sester karmelitek Dítěte Ježíše Vás zvou P. Benedikt a S. M. Irenea, Kostelní Vydří 58, 380 01 Dačice, telefon: 384 420 119, e-mail: kostelni.vydri@karmel.cz

Liturgická čtení

Neděle 20. 7. – 16. neděle v mezidobí

1. čt.: Jer 23,1-6

Ž 23(22),1-3a.3b-4.5.6

Odp.: 1 (*Hospodin je můj pastýř, nic nepostrádám.*)

2. čt.: Ef 2,13-18

Ev.: Mk 6,30-34

Pondělí 21. 7. – nez. pam.

sv. Vavřince z Brindisi

1. čt.: Ex 14,5-18

Ex 15,1-2.3-4.5-6

Odp.: 1a (*Zpívejte Hospodinu, neboť je velmi vznešený.*)

Ev.: Mt 12,38-42

Úterý 22. 7. – památka

sv. Marie Magdalény

1. čt.: Pis 3,1-4a nebo 2 Kor 5,14-17

Ž 63(62),2.3-4.5-6.8-9

Odp.: 2b (*Má duše po tobě žízní, Pane, můj Bože!*)

Ev.: Jan 20,1.11-18

Středa 23. 7. – svátek sv. Brigity

1. čt.: Gal 2,19-20

Ž 34(33),2-3.4-5.6-7.8-9.10-11

Odp.: 9a (*Okuste a vizte, jak je Hospodin dobrý.*)

Ev.: Jan 15,1-8

Čtvrtek 24. 7. – nez. pam.

sv. Charbela Makhlufo

1. čt.: Ex 19,1-2.9-11.16-20b

Dan 3,52.53.54.55.56

Odp.: vlastní

Ev.: Mt 13,10-17

Pátek 25. 7. – svátek sv. Jakuba

1. čt.: 2 Kor 4,7-15

Ž 126(125),1-2ab.2cd-3.4-5.6

Odp.: 5 (*Kdo sejí v slzách, žnout budou s jásotem.*)

Ev.: Mt 20,20-28

Sobota 26. 7. – památka

sv. Jáchyma a Anny

1. čt.: Ex 24,3-8

Ž 50(49),1-2.5-6.14-15

Odp.: 14a (*Přinášej Bohu obět chvály.*)

Ev.: Mt 13,24-30

Breviář pro laiky

Úvedení	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
do první modlitby dne:	20. 7.	21. 7.	22. 7.	23. 7.	24. 7.	25. 7.	26. 7.
Antifona	1136	1150	1768	1768	1197	1673	1754
Žalm	784	783	783	783	784	786	783
Ranní chvály:							
Hymnus	1136	1151	1433	1769	1198	1438	1440
Antifony	1137	1151	1434	1770	1198	1438	1229
Žalmy	1137	1152	813	813	1199	813	1229
Kr. čtení a zpěv	1140	1155	1434	1770	1201	1674	1441
Antifona k Zach. kantiku	706	1155	1435	1771	1202	1439	1441
Prosby	1140	1155	1771	1771	1202	1675	1757
Záv. modlitba	706	1433	1435	1437	1202	1439	1441
Modlitba během dne:							
Hymnus	1141	1156	1172	792	1203	792	1233
Antifony	1142	1157	1172	1188	1204	1219	1234
Žalmy	1142	1157	1172	1188	1204	1219	1234
Krátké čtení	1144	1159	1175	1773	1206	1676	1236
Záv. modlitba	706	1159	1175	1437	1206	1439	1236
Nešpory:							
Hymnus	1132	1145	1160	1435	1774	1207	807
Antifony	1133	1146	1161	1436	1775	1208	808
Žalmy	1133	1146	1161	1776	1776	1209	808
Kr. čtení a zpěv	1135	1149	1164	1436	1777	1211	810
Ant. ke kant. P. M.	705	706	1164	1436	1778	1211	706
Prosby	1135	1149	1165	1778	1778	1211	811
Záv. modlitba	706	706	1433	1435	1437	1212	707
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1260	1238

KALENDÁŘE

KARMELETÁNSKÝ KALENDÁŘ 2004

Tradiční kalendář se čtením pro poučení i zábavu s černobílými fotografiemi a ilustracemi.

*Karmelitánské nakladatelství,
brož., A5, 144 stran, 49 Kč*

**NEJSTARŠÍ DŘEVĚNÉ KOSTELY
A KAPLE**

Týdenní stolní kalendář s a katolickým a občanským kalendářem na rok 2004. Na fotografiích jsou dřevěné kostely a kaple nejen z Čech, Moravy a Slezska, ale také ze Slovenska a Polska. Na jednotlivé dny jsou vyznačeny liturgické barvy.

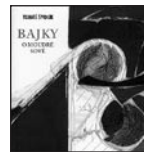
Cor Jesu, 55 Kč

hl v sobě zakusit Boží život. Přednášky jsou v této knize spojeny s modlitbami – skrze modlitbu se totiž stává Boží přítomnost v životě každého věřícího skutečně živou a reálnou.

Eucharistia vivente, brož., zúž. A5, 78 stran, 40 Kč

**Tomáš Špidlík:
BAJKY O MOUDRÉ SOVĚ**

Autor ve svých bajkách nabízí lidem současné doby základní „katecheze“ o smyslu a cíli života, o mravní síle a o vztahu člověka k Tvůrci. Jednotlivé příběhy jsou také svědectvím toho, že i umělecká literární a poetická tvorba může být účinným a lidskému srdci blízkým nástrojem evangelizace. Knihu barevnými ilustracemi doprovodil Jan Jemelka.

*Refugium, váz., přebal, křídový papír,
216x202mm, 60 stran, 185 Kč*

KNIHY

**P. Tomislav Vlašič:
ŽIVOT DAROVANÝ BOHU**

Český překlad přednášek a modliteb dlouholetého farního vikáře a duchovního vůdce modlitebních skupin v Medžugorji otce Tomislava Vlašiče. Nyní žije v Itálii a zasvětil se duchovnímu vedení komunity „Královny Míru“. Na všech svých přednáškách a seminářích klade důraz na vnímavost a otevřenost vůči Bohu, na to, aby každý mo-

VIDEOKAZETA

10 BOŽÍCH PRIKÁZANÍ

V deseti barevných kreslených příbězích dětští hrdinové sami objevují, jak se tajemství dobra a štěstí skrývá v Desateru. Někdy se to daří vesele a hravě, jindy za cenu velkého úsilí, ale vždy je toto dětské dobrodružství korunované radostí. Slovenský dabing.

LUX, cca 80 minut, 300 Kč

**Uvedené knihy si můžete objednat na adrese: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1;
tel.: 587 405 431, fax: 585 222 803, e-mail: knihy@maticecm.cz**

**Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese
www.maticecm.cz**

772 00 Olomouc 2
147/2002
P.P.

TZ

**Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1**